

Cartes a tia Europa

Biel Mir

LA BIBLIOTECA DEL GOLEA
Capdepera
2017

Sumari

1. Drets	3
2. La colonització comercial	5
3. Un turisme alternatiu (I)	8
4. Un turisme alternatiu (II)	10
5. La Grossa de Nadal	12
6. Desitjos de Cap d'any	14
7. Carta a Tia Europa i a SS. MM. els Reis d'Orient	16
8. Cartilla de punts	18
9. Dimonis i capgrossos	20
10. Culpa o responsabilitat	22
11. Economia de bocata d'anxoves	24
12. L'urbanisme i el turisme no són nous	26
13. Ni primer ni tercer món	28
14. Mentides i il·luminats	30
15. Ofegant, però discretament	32
16. Creixement i poder adquisitiu	36
17. Veïns i fronteres	38
18. Els números no em surten	40
19. Ceguesa voluntària, lucidesa absent	42
20. Qualificatius excloents	44
21. Tornant a les il·lusions	46
22. Semifinals de la Xampions	48
23. L'Ordre del Gran Desordre	50
24. Riem, mentre puguem	52
25. Miss Europa	54
26. Ai, reietó nostre!	57
27. Podem trobar el sud	59
28. Renovar l'exemple	61
29. Galls, gallets i gallines	63
30. Bogeria	65
31. Els pins escanyats	67
32. No soc independentista	69
33. Viure enganyat	71
34. Democràcia no és nom de cussa	73
35. A reveure, Tia Europa	75

Nota final 77

Nota editorial

Publicat a *Cap Vermell* entre el 21 de novembre de 2013 i el 18 d'octubre de 2017.

capvermell.org

CAP VERMELL

1. Drets

Benvolguda Tia Europa:

Ara fa temps que no teniu notícies nostres i, més concretament, notícies meves. Suposo que sabreu per algú de la família que ens vàrem traslladar a viure a un poble. Aquella ciutat on vivíem és meravellosa, però s'estava menjant el nostre temps, el devorava! Tot era feina, feina i més feina. Menjar, dormir i altres qüestions naturals de l'ésser humà amb prou feines trobaven el seu espai al llarg de les 24 hores del dia. Gairebé ni podíem saludar els veïns en creuar-nos pel carrer. Bé, què us puc contar que Vós no sapigüeu amb la vostra llarga experiència!

Us demano disculpes per no haver-vos escrit temps enrere. Això de les cartes va com va; abans, a cada instant n'estàvem preparant una, però ara, amb això que diuen les noves tecnologies, gairebé ens hem oblidat del significat de la paraula Comunicació i pràcticament no sabem diferenciar quan llegim *ase*, a seques, de quan sentim que algú ens diu *tros d'ase!*, amb exclamació i amb el puny aixecat.

Ai, el puny aixecat! Què se'n deu haver fet d'aquells que aixecaven el puny esquerre reclamant i defensant els drets socials? Bé, potser ara us preguntareu a què ve aquesta reflexió, no? Un dia prop-passat se'm va acudir demanar-me per la relació que podria existir, gramatical i semànticament parlant, entre el concepte «dret», referit a allò que toca ser de justícia, i les dretes, els partits polítics i les persones properes a aquest pensament. És una casualitat?

Vós teniu molts més coneixements que jo, és evident, ja m'agradaria saber-ne tant, a mi! Mireu, un sinònim de dret pot ser *vertical*, o bé *dreçat*, fins i tot *dempeus*. I això em fa pensar que els humans, suposadament i només suposadament, doncs jo no m'ho crec, van començar a ser humans d'ençà que caminem drets, dreçats. I també suposadament, fem ús de la raó per solucionar un problema. Però, estimada Tia, m'agradaria que m'argumentéssiu el contrari d'aquesta manera meva de pensar, doncs no em quadra el que sento i llegeixo. Més de la meitat de la població mundial viu sotmesa, amb el cap cot i l'esquena guexa!

Si se suposa que els humans som racionals, per què encara hi ha qui passa gana o fred, i qui pateix innocentment el pes de les guerres? Només per posar un parell d'exemples, és clar. Això, podreu entendre fàcilment, ho associo directament amb allò que us deia dels drets al paràgraf anterior: existeixen els Drets Humans, o només són una definició? Encara més: els qui van construir aquesta definició, ho van fer amb bones intencions o per defensar uns beneficis propis segons els interessava a cada moment?

Mireu: ara mateix, fa pocs dies, uns dels nostres familiars més propers a Vós, els qui se suposen que són els Tresorers de la família i que anomenem Banc Central Europeu, van fer una suau crítica a uns altres familiars més propers a mi, per haver distribuït d'una manera poc honrosa i gens equitativa els préstecs concedits. Segur que n'haureu sentit parlar, d'això. Doncs em pregunto per quin motiu aquells Tresorers vostres no van posar condicions per evitar que els quatre

llestos de casa nostra se'ls repartissin! Perquè això és el que ha passat! Sí, sí, Vós potser no us n'heu assabentat, Tia Europa, però aquí...

Hauríeu de venir més sovint. Veuríeu altres coses, com les lleis que fan els qui manen, que protegeixen i blinden els seus drets, impeding que els altres, els qui no tenim tanta força, en tinguem. Vós trobeu de justícia que els qui manen tinguin drets i els qui no manen no puguin defensar-se? Enteneu ara, estimada Tia, que dubti que els Drets Humans siguin per a tots iguals? Potser sí, que són drets de dretes, no creieu? Crec que hauré de cercar un sinònim diferent per al terme *Dret* de l'expressió Drets Humans. Si a Vós se us n'acut cap, ja m'ho direu, estaré encantat de rebre les vostres propostes.

Estimada Tia, espero veure-us aviat per aquestes terres. Sabeu que només m'heu d'avisar i us prepararem una confortable habitació a casa. El paisatge i l'entorn són magnífics, podreu conèixer una altra manera de fer les coses i de viure, i segur que ho passareu molt bé. Però també m'haureu de dedicar una estona per tal que us mostri allò que els vostres gestors no volen veure ni conèixer. Ho fareu, veritat?

Espero amb ànsia la vostra resposta. Fins molt aviat!

21 novembre 2013

2. La colonització comercial

Benvolguda Tia:

Entenc per la vostra resposta que la meva darrera carta no us va fer massa gràcia, que no us va agradar allò de la tresoreria. Bé, la meva intenció no era ofendre ningú, i per això m'afanyo a escriure de nou. Però, us recordo, vàreu ser Vós qui, fa molts anys en una de les vostres visites a la família, insistíreu que sempre s'ha de dir allò que es pensa. Us en recordeu? Fins i tot m'atreviria a citar un comentari d'algú de la família, qui va expressar: «renoi amb la Tia, com les gasta!»

Bé, com m'interessa mantenir el contacte amb Vós, que sou una font d'informació molt interessant, moderaré una mica més les paraules, però no us penseu que no diré la meva, eh?! Us prego accepteu aquesta petita irreverència, i també que seguiu responent quan pugueu, expressant-vos igualment amb la claredat i contundència habituals en Vós. Així, podem dir que tots dos tenim el mateix dret a dir la nostra, no?

Recordant allò dels drets que us citava a la darrera carta, em va venir a la memòria una situació curiosa relacionada amb el transport aeri. Fa anys que pràcticament no viatjo en avió. No és per por, no; ja no és com temps enrere, quan em tocava viatjar tres o quatre vegades a la setmana. Doncs ara fa poc, donat que he sentit que algunes companyies aèries s'han posat molt burres amb les maletes i les condicions establertes per viatjar, vaig revisar a fons l'escrit a la targeta d'embarcament respecte a l'equipatge. Ui, ara sí podem dir quina por! Increment de preu si la maleta és més gran de les mides definides i castigada a la bodega, taxa de no sé què, impost revolucionari d'allà on et pica més...

Nosaltres havíem decidir viatjar lleugers. Una bossa per hom, motxilla petita i de mides estrictament controlades. Rar, molt rar en nosaltres, que sempre portem mitja casa al damunt. (Per cert: tenim avantpassats que guardin cap parentiu amb els cargols? Per això de viatjar sempre amb la casa al damunt...) Res, que partim cap a l'aeroport com si féssim el darrer atac a un cim de muntanya, ja sabeu, motxilla lleugera i anem per feina. El vol d'anada anava buit, érem quatre cargols amb les banyes pel davant. Però el de tornada... ai quin drama. Al començament jo pensava si aquella bèstia alçaria el vol amb tanta càrrega a dins. Sabeu si les aus volen, després de dinar? Per què aquell avió es va empassar molts quilos de carn! Nosaltres no vàrem ser dels primers a embarcar, no. Però al darrera va anar arribant gent i més gent, au, ves entrant i cercant el teu lloc. Un moment donat em va semblar que allò seria una comèdia i que els qui entraven devien ser actors de teatre que sortien per la porta del darrera, es canviaven i tornaven a entrar. Us ho imagineu? Però no, la porta del darrera era tancada, d'allà no en sortia ningú!

Finalment, després de mitja hora, el comandant va donar uns copets a l'espall de la bestiola, aquesta va fer el rotet de rigor, va amollar gasos i va alçar el vol.

Bé, com veieu, les idees sempre em surten volant i perdo el fil. La qüestió és que, d'aquelles amenaces que en parlàvem, escrites a la targeta d'embarcament, res de res. Allà va pujar tothom amb el que li venia en gana! Dues i tres peces

d'equipatge de ma i maletes que els cinquanta centímetres d'alçada els devien fer en mides angleses o de no sé on, només em va faltar veure un piano de cua. Us penseu que ningú de la tripulació va obrir boca? No, no. Res de res. Els compartiments d'equipatges de ma anaven més carregats encara que la panxa de la bèstia. Estrany va ser que, durant el vol, no es posés panxa amunt, com quan un fa el mort a l'aigua.

El millor, però, la col·lecció de passatgers. Segur que més d'un es deuria fixar en nosaltres, que ni dúiem corbata ni vestit de venedor. Sí, sí, perquè allò eren 98% venedors i 1,5% directius, administratius, institutius i qualsevol altra espècie acabada en «ius». Els comercials em fan gràcia. Miri, no és que em vulgui riure d'ells, que jo també ho he estat hi devia fer la mateixa patxoca ridícula. Són com els colonitzadors del dilluns de matí. Surten de casa preparats per conquerir el món. A l'aeroport no hi ha manera de confondre'ls, i fins i tot se'ls podria agrupar per subdivisions: els comercials júnior; els avançats; els sènior; les comercials; els sobrats; els per-jubilar; i els cremats. A mi se m'acuden aquestes divisions, segur que n'hi ha més.

Els júnior sempre van contents, són com els Vicki el Viking dels venedors; potser és la seva primera feina, potser han tingut poques oportunitats de sortir de casa i tenen la sensació de descobrir el món. Se'ls podria diferenciar per la categoria i la manera de dur el vestit i la corbata: amb certa elegància, o com si els haguéssiu posat un mono de feina, tant se val. Els avançats són bastant seriosos, van concentrats preparant la colonització i també atenent amb prou cortesia els júnior que els acompanyen. Moltes vegades obren l'ordinador a l'avió i no se n'adonen que estan mostrant tota la seva cartera de clients o l'estratègia de l'empresa als de les files posteriors. Alguna vegada he tingut ganes de fer una foto d'una d'aquestes pantalles!

Els colonitzadors sènior són com els cavallers feudals que van acompanyar el rei en Jaume a les seves visites turístiques per Mallorca. Tenen converses aparentment molt serioses, utilitzant paraules indesxifrables. Els vestits que duen denoten certa guerra i només els millor posicionats, o els qui cuiden més l'aparença, eviten les arrugues a l'americana.

Amb «Les» comercials em vull referir a aquelles dones que marquen el seu propi grup de pertinença. Amb la manera de vestir que porten em sembla que van més a una festa de nit, cosa que deixa ben clares les armes comercials que gasten per envair el mercat. No vull dir que no tinguin èxit, no! Segur que més d'un deu veure de prop les esmolades dents de serra que els amenacen, i si no, se les imaginin. N'hi ha d'altres, de comercials femenines, que perfectament poden estar a qualsevol dels grups referits als homes; però, quanta més experiència porten, menys possibilitats tens de desxifrar si són venedores colonitzadores, metgesses o qualsevol altra professió liberal.

Els pitjors de tots són els sobrats: si els seus caps els sentissin parlar de ben segur que els enviaven a galeres amb grillons als peus i a la llengua. Quan no fan befa de l'empresa parlen malament dels clients, en públic, i amb veu de megafonia. Discuteixen entre ells qui porta més batalles guanyades, rient sense adonar-se que qualsevol del voltant podria ser de la competència o un client potencial. I, malauradament, també fan públiques fàcilment les seves tendències sexuals, sense saber que aquella persona d'allà baix és la mare d'una companya del seu fill. Són molt brètols i bàrbars. Haurien d'anar a la foguera com els venedors cremats, els qui ho critiquen negativament tot; aquests, pobres, no han

trobat el seu camí, o bé s'han perdut i ja no segueixen l'exèrcit, o bé és l'exèrcit qui ja no els fa costat i estan a punt de ser abandonats a mans de l'enemic.

Els comercials *per-jubilar* són, per contra, persones molt dolces, els qui han passat per diferents dels estadis anteriors. Coneixen l'empresa més que qui la va parir, l'empresa; han suportat els embats de totes les batalles i revoltes internes possibles; i compten els dies que els queden per acabar, sabent que la seva vida és allà darrera, a les seves espatlles i a la cartera que un director honorable els va regalar temps enrere. No hi ha enemic ni amic qui no vulgui re-bre'ls, encara que sigui per dir que, avui, no hi ha partida d'escacs. El pitjor és que, en partir a la rereguarda de manera definitiva, només reben un bolígraf platejat, un cop de palmell a l'esquena, els crits eufòrics dels més joves i les salutacions dels companys.

D'aquests cada vegada en queden menys. Ara per ara, sembla que tot funcioni amb la llei P.A.C., la de «Parents, Amics i Coneguts»: la gent assoleix un lloc de feina i puja de categoria per la proximitat familiar al cap, tant se val si no sap dibuixar una rodona amb una plantilla.

Sí, crec que la vida funciona a l'inrevés. Vós, com teniu contactes, Tia Europa, no podríeu proposar lleis per donar suport als qui aguanten la societat i l'economia i no afavorir tant l'augment de brètols i cràpules a les famílies dominants? Seria interessant de veure!

Bé, avui ja m'he passejat massa per les branques. Rebeu cordials salutacions.

3 desembre 2013

3. Un turisme alternatiu (I)

Hola Tia:

Com va per allà dalt? Aquí estem vivint la nostra pròpia glaciació. Imagi-neu-vos, que fins i tot el Sol se n'havia anat de vacances! Fa uns dies no sabíem si sortia o no, tot estava ennuvolat i els colors de la natura havien agafat aquelles tonalitats apagades dels colors pastel. Sabeu què vull dir, eh? És com si per davant de tot hi hagués una capa de boirina blanca o, per què ho entengueu millor, com si tots tinguéssim cataractes!

Així i tot, m'estranya que no vinguin els turistes per aquestes dates. Segur que l'aigua de mar és més calenta que no a l'estiu a casa seva, al Bàltic. Me'ls imagino banyant-se sense cap problema, com quan fan un forat a la neu i es capbussen a pèl. La diferència és que, aquí, no poden fer un forat a l'arena; no en trobaran, d'aigua per llençar-se! Tampoc podran estirar-se a la platja a prendre el sol, quedarien com croquetes congelades, però en lloc d'arrebossat de galeta seria de pedretes. Ves, pot ser una manera més ràpida de fer les croquetes congelades, saltant-se algunes passes.

Tia, l'altra dia, quan us escrivia allò dels venedors, vaig trobar una relació directa entre els avions, els turistes, els tur-operadors i l'estacionalitat del turisme. És la següent: els turistes deixen de venir quan el fred comença a donar canya per aquí i fa que el sol ja no surti fins la primavera. Llavors, què han de fer els pilots d'avió, la gent dels aeroports, els taxistes que viuen d'aquest moviments i tot el negoci dels voltants? S'han de quedar en blanc? No, per això ja tenim el fred, han de seguir movent-se, si no ho fan es quedaran com els turistes arrebossats a la platja: *pajaritu*, congelats! Vostè ja m'entén, oi?

És aquí on els tur-operadors intervenen i contraataquen fent viatges molt barats per als venedors i els equips comercials. Llavors comença un ball de bot amunt i avall de venedors que van i tornen, ara aquí, demà allà. I aquella colonització que en parlàvem es fa més i més pronunciada. I això, crec jo, és la globalització. Miri, quan més hi penso més clar ho tinc: la globalització consisteix a fer moure la població d'un lloc a l'altre per tal que tothom tingui oportunitat de veure món, tot el món. A l'estiu, els vestim de turistes i viatgen amb la família; i la resta de l'any, els posem americana i corbata i els fem vendre allà el que no poden vendre aquí; o van a estudiar més enllà, i així poden dur informació nova cap aquí. La qüestió és tenir distrets els pilots de línies aèries, no sigui que s'avorreixin i perdin facultats.

Els antics grecs ja ho feien, això de promoure la distracció intel·lectual. No és una cosa que haguem inventat nosaltres, no. Els antics grecs, els que diuen de la Grècia clàssica, ja ho sabeu Vós que esteu més instruïda que no pas jo, prenen el treball intel·lectual com un *divertimento*. Però trobo que s'ha de promoure més, aquesta distracció globalitzada. Fixeu-vos, els banqueres i gent relacionada amb el control d'allò que diuen els mercats financers, sempre estan molt enclotats en els mateixos llocs de feina. Per això sempre van amb cara de pomes agres, fins i tot alguns, amb cara de pomes agres al forn, de tan arrugades que les duen. Tristos, amb vestits de color gris i fosc, amb corbates avorrides... O potser Vós heu vist mai un director de banca vestit de pallasso?

Doncs trobo que aquesta globalització hauria de servir no només per als comercials i els turistes, sinó també per als directors d'empreses, els banquers, els agents de borsa, els financers, els administratius, les secretàries, el personal de manteniment... Mireu, per començar, podríem fer turisme de càrrecs: «Cargo-Tur: alleugerim la càrrega entre tots». Així els banquers aquells que surten a la televisió, a vegades plorant per què estan pidolant a l'estat, o rient quan mostren els guanys als seus inversors, els podríem veure picant els timbres de les cases i venent assegurances o pòlisses de crèdit. I també veuríem alguns d'aquells 35 ibers de les empreses que eren de tots i que ara són d'uns pocs amb cara per haver dormit malament, un dilluns al matí: el gerent de la companyia de telèfons nacional podria estar fent de tele-operador; i els de les companyies de benzineres anant a cursos de reciclatge organitzats per una planta petrolífera al mig de l'oceà, amb un fred com el que tenim avui per aquí a embrutar-se la cara amb el petroli i el greix de les màquines; i posant asfalt a les autopistes del nord del país sota una pluja de gener els qui manen a les empreses que fan les obres públiques.

Uf, estimada Tia, crec que aquest turisme és més aviat d'aventura, no? Però no trobeu que seria interessants, els canvis? Es promouria la interacció entre els diferents departaments, hi hauria més contacte directe i es discutirien els problemes al bar, fent un cafè d'euro i mig pel matí, o degustant un menú de 10 euros. I quan li toqués fer de gerent a una persona del servei de manteniment, es trobaria amb els problemes que comporta: que si dinars de feina per aquí, que si viatges de negocis per allà, que si haver de visitar la inauguració de les obres de la nova fàbrica a no sé on... I és clar, tota aquesta feinada farà que tots els treballadors de l'empresa, en fer de gerent, se n'adonin de què significa ocupar un càrrec d'alta direcció!

Però se'm planteja una altra qüestió: com resoldríem els sous? Per què, el sou d'una setmana de gerència, a molts els bastaria per jubilar-se. I això potser provocaria una aturada de l'economia; o creieu que la reforçaria? També hi veig una part positiva: el servei d'ocupació nacional mouria molta gent. Ah, però: un peó fent de gerent, podria acomiadar un gerent fent de peó?

No sé, caldria canviar els paràmetres de funcionament de tot plegat. Ja hi donaré voltes, a això de la globalització. Mireu, Vós també us hi podríeu posar, entre tots dos igual en traiem l'aigua clara.

Molts records.

9 desembre 2013

4. Un turisme alternatiu (II)

Estimada Tia:

No em puc treure del cap el que comentàvem del turisme alternatiu i el regirar de llocs de feina a les empreses. Què voleu que us digui, m'agrada la idea i us proposaré una extensió que podríem fer als càrrecs polítics. Sí, en aquest cas la marca turística podria ser: «Poli-Turs», amb un eslògan com «La política de tots, al servei de tots».

Per a mi, els polítics d'aquesta família i de tantes altres són com cecs gestionant una fàbrica de colors. Sí, és fàcil d'entendre: sempre tractant de resoldre els mateixos problemes, al final han d'acabar farts i els arbres no els deixen veure el bosc. O és el bosc, que no els deixa veure els arbres? Tant se val, a fi de comptes, cada partit només veu el color que l'interessa, que per als ciutadans sempre és el negre! Ara, ha de ser dur, això de ser batle o regidor d'un poble: imagineu-vos cada dia el mateix veí que vol que canviïn la bombeta del fanal del seu carrer, que està fosa. Ha de desgastar molt, eh? Però no saben dir-li a aquell veí que no hi ha pressupost per a bombetes?

En aquesta nova oferta turística proposaria fer que els polítics canviessin d'aires, com renovant els filtres de l'aire condicionat. Per posar un exemple: enviaria els polítics alemanys a viure a Grècia. Sí, a la Grècia actual, no a la clàssica. I els posaria de feina treure el país de la situació on es troba amb les eines que hi ha a Grècia. Ah, veuríem com se les gasten, llavors! Segur que surten amb la cua entre les potes! I als polítics grecs els podríem enviar a Alemanya. D'aquesta forma tots obtindrien nous punts de vista per tal d'aplicar les seves polítiques allà on tinguessin plaça fixa. He escrit plaça fixa? No, no, millor descartar aquesta possibilitat: un temps a un lloc i canvi, abans que els fums tancats podreixin les idees.

Penso que potser no hi ha prou avions per canviar tots els polítics de lloc i fer-los tornar a casa cada dia. A més, durant el vol s'haurien de trobar amb els comercials i segur que el germà del veí que té la bombeta fosa del fanal del carrer és venedor i li tocara seure al costat del batle del seu poble. Pobre batle: li farien l'entrada al registre per davant i pel darrera! Veig que una solució per evitar aquestes dramàtiques situacions seria fer el joc de les cadires amb desplaçaments curts. Així, els polítics del meu poble la setmana propera haurien d'anar a gestionar els problemes del poble que hi ha a sis quilòmetres. Els d'aquell poble, a un altre, i correlativament anirien rodant. Ui, havia dit de fer com el joc de les cadires, però tampoc es tracta de treure una cadira i eliminar un ajuntament o fer desaparèixer un poble sencer. Bé, ja m'enteneu.

Pensant en el turisme de Càrrecs i rellegint això que estic escrivint trobo que hauríem d'establir pautes definides de comportament per evitar determinades actuacions que duri molts mals de cap als empresaris relacionats amb els ajuntaments. M'explicaré. Suposem que a l'ajuntament del meu poble hi ha un equip de dretes i l'equip municipal que mana al poble del costat és d'esquerres. Quan fessin el canvi no podrien entendre's de cap manera amb els empresaris: com es repartirien les comissions? No, no. Les obres i actuacions municipals no

podrien estar lligades a decisions polítiques. Ah, però no funcionen amb comissions, a casa vostra? No, no em refereixo a comissions de servei, no. Aquí surten a la llum cada dos per tres que si un va cobrar unes comissions per tal feina o per tal altra. Que no ho sabíeu? En qualsevol cas, si apliquem el turisme de càrrecs i el de polítics alhora, fer coincidir dues vegades un gestionant una empresa i un altre un càrrec públic seria més difícil que encertar la loteria.

Bé, no perdem el fil. Un altre detall interessant seria veure com s'ho manega l'equip que governa un país per adaptar-se a governar una petita població de vint mil habitants, per exemple. Però millor seria veure els polítics d'un poble petit quan entrarien a governar una ciutat important o, fins i tot, el país sencer. Sí, com si fossin els jugadors d'un equip de futbol de tercera regional jugant la semifinal de Copa contra un dels grans de primera divisió. Seria magnífic, no ho esteu visualitzant a la vostra imaginació? No seria el mateix, és clar, no podríem fer travesses i apostes, no fotem! Perdó, sí, estem parlant de coses serioses...

Estimada Tia, Vós que sempre heu estat envoltada de gent important, uns fent-vos la pilota gairebé tant com els altres, i que sempre heu viscut en nuclis urbans de gran importància... trobo que hauríeu de prendre uns anys sabàtics i fer com aquell rei que es va disfressar de pidolaire per anar a conèixer la vida a les vostres terres. Ai, què n'és de diferent, viure a ciutat o viure al poble! Podríeu començar per aquí, jo us ofereixo un lloc a ca nostra.

Mireu, totes aquestes coses que ara em venen al cap no són fruit de la meva degenerada imaginació. No! Això és el contacte directe amb la vida de camp i de mar. Fixeu-vos que en qualsevol moment pots trobar-te un polític pel carrer! A ciutat els polítics van en cotxes de color negre o blau fosc, amb els vidres tintats de manera que no saps si a dins hi ha una persona o un carregament de porcelles. Es dedueix per l'escorta que va al darrera, no crec que ningú dugui escorta per a un transport de bestiar. Ja torno a enredar el fil. No mal-interpreteu les meves paraules, Tia; vull dir que aquí els polítics van a peu a la feina i te'ls pots trobar a peu pla, encara que n'hi ha que miren tan amunt cap a ciutat que duen lleganyes amb forma d'ala i se'ls veuen tots els pèls del nas.

No, no, no us penseu que sigui l'habitual. En general, els polítics de poble són molt més propers, senzills, humans i afables. Ja us ho explicaré en una altra ocasió, que ara he d'anar a presentar una proposta al Registre de l'Ajuntament.

No cal que us afanyeu a escriure, aquesta vegada, que deixo coses al tinter. Ja tornaré a escriure jo, que Vós deveu estar molt enfeïnada. Jo... rai, tinc tot el temps del món! Sí, dona, a poble el temps té un altre valor! Mireu us ho explico més endavant que se'm fa tard.

Fins molt aviat, que tingueu molt bona setmana.

16 desembre 2013

5. La Grossa de Nadal

Bones Festes, Tia!

Ja arriben el Nadal i els tiberis d'aquesta època. Com les passareu, Vós, les festes? Espero que no feu el dinar de Nadal tota sola, em faria llàstima! I ja heu comprat algun número de la Grossa? Què en faríeu, si us toqués?

Fa gràcia que, cada any després del sorteig, quan la televisió mostra imatges de gent a qui ha tocat algun premi gros, fan la mateixa pregunta:

– I vostè què farà, amb el que li ha tocat?

I la majoria diu:

– Tapar forats!

I riuen i brinden llençant la beguda pel terra com si fos gratis! Em fa riure, això de tapar forats. Se n'adona, Tia, que la majoria dels guardonats amb la loteria, són tapadors de forats? No sé on s'estudia, aquesta professió, si és un grau mig, superior o universitari. Però, tal com estan les coses, ja m'agradaria, ser tapador de forats. Així potser tindria més sort i em tocaria la grossa!

Ai, si em toqués! Moltes vegades ho he pensat: què en faria jo, dels diners, si em toqués la grossa? Potser el primer seria comptar quants en necessitaria per seguir vivint fins als cent anys en unes condicions normaletes, sense passar pena però sense aspirar a tenir més del compte. I després estudiaria com repartir la resta entre gent qui pogués tirar endavant els seus projectes per subsistir. Però, i si enlloc de dur felicitat, arruïno la vida de qui els rebí, els diners? Per exemple, si és una persona esvalotada que comença a perdre's per camins de mala vida... Penso que em caldria filtrar les donacions, no trobeu? No fos cas que algú volgués muntar un negoci de fabricar armes, o de fer activitats il·lícites i perjudicials per a la població. Ah!, i com hauríem de fer aquesta valoració?

No sé si em convindria més invertir a la Borsa... Així, pensant en veu alta... si ho invertís a la Borsa, què en trauria? En primer lloc, un risc, com el fet de jugar a la grossa: pots guanyar o pots perdre. Això, en sí mateix, no em satisfà gens; es avorrit de mena. A mi m'agrada que les coses que faig tinguin un profit, d'alguna manera, per petit que sigui. Si posés els diners en accions a la Borsa, hauria de dependre d'algú qui controlés que els diners no s'esfumessin per art de màgia. Allò que diuen... que es devaluen. És aquesta la paraula? Que perden valor, no? Però, com pot perdre valor, un bitllet de vint euros? No serà que algú fa que perdi aquest valor, de manera intencionada, per fer que un altre en guanyi? Per què, ja m'explicareu, Tia, com pot ser que algú posi una quantitat de diners a un banc i, al cap d'un temps, el banc li torni menys diners... si és que li en torna! Sí, Tia, això ha passat per aquí aquests darrers anys! Amb unes inversions que deien... preferents! Coll... perdó... caram! Si no arriben a ser preferents, què hauria passat? Si tanta gent ha estat enganyada amb aquests moviments, qui és qui ha tret els guanys? Per què els diners no s'hauran esfumats, oi que no? Els bitllets bé deuen ser en alguna butxaca, no?

Enlloc de fer-ho en accions de la Borsa, que només uns pocs saben com funcionen, no podríem invertir en les persones? Per què, les persones, a diferència

del paper moneda, tenim una força de treball, una intel·ligència (se'ns suposa), i amb l'edat anem adquirint experiència, no és així? Per tant, hauria de ser que, amb el temps, les persones seríem més valuoses. Deien que en Matussalen va arribar als mil anys: doncs quin valor hauria de tenir, aquesta persona?

Així doncs, que us semblaria fer una Borsa de Projectes Humans. Podrien ser projectes de desenvolupament professional, de recerca científica, de millora dels serveis a la societat, de protecció del medi ambient, de recuperació d'espècies en vies d'extinció... Llavors es tractaria que cada projecte tingués una memòria explicativa d'allò que es vol fer, com es vol fer i els processos de control per tal que no se'n desviïn les inversions a altres propòsits diferents.

Ah, si hagués una Borsa de Projectes Humans (l'anomenaré BPH per reduir paraules) tothom podríem invertir sense por a l'especulació financera d'uns pocs. I veuríem què l'interessa més a la població; seria la pròpia població qui estaria involucrada en la ciència, en la societat, en el planeta, en l'educació... Fins i tot es podrien fer subseus de la BPH a totes les ciutats i pobles, de manera que es poguessin estudiar els projectes d'altres llocs, i també es farien micro-projectes locals, que també són importants. Llavors sí que invertiria en aquesta Borsa! Serien inversions amb retorn directe a la societat i, per tant, rendibilitat indirecta però molt interessant, que poguessin potenciar la qualitat de vida de tothom i, indirectament, dels qui vinguessin a continuació. I llavors sí podríem veure bé el valor del paper moneda, doncs afavoriríem que, els qui volen fer coses i no poden per manca de recursos, tinguessin l'oportunitat de trobar-ne. I no dependríem tant dels préstecs del bancs, i aquests préstecs serien més barats, i no tant especuladors.

Sí, mireu, m'agrada la idea. Ara, el que toca primer és investigar on puc estudiar per ser tapador de forats, i després ja jugaré perquè, fins ara, com mai m'ha tocat cap premi, jugo ben poc. I Vós, Tia, què en faríeu, si us toqués la grossa? No em digueu que ja us heu fet tapadora de forats per si un cas!

Bé, si heu de passar el Nadal tota sola, jo de bon grat vindria a menjar pollastre farcit a ca vostra, que sé que us queda molt bo. Ja m'avisareu!

Que tingueu molt Bones Festes!

22 desembre 2013

6. Desitjos de Cap d'Any

Bones, Tia.

Com heu passat el Nadal? Vàreu fer el pollastre farcit que tant m'agrada? Suposo que us el va menjar amb bona companyia, perquè a mi no m'ha arribat cap convit de part vostra! Bé, d'aquí a un parell de dies tindrem el Cap d'Any.

Sabeu, no és que m'interessi massa; què canvia? Un dígit de la xifra de l'any, res més. Cada dia canvia una xifra; i d'un mes a un altre, canvia fins i tot el nom! I què? Ho celebrem? No... Bé, aquí n'hi ha que celebren els canvis de cada quinze dies repartint butlletes grogues, i depenent de la zona, ho fan cada mig any. Sí, sabeu?, a determinats carrers s'aparca a una banda o a una altra cada quinze dies, però davant de ca meva es fa cada mig any. I quan un conductor es despista, rep una «recepta» al parabrises. D'altres, que ho celebren menys, es troben que la grua s'ha endut el cotxe.

De vegades es generen situacions còmiques per al qui ho veu de fora, però no per als involucrats. En alguna ocasió on només havia un cotxe ben aparcats després del canvi de data, i la resta mereixien la recepta de rigor, el policia volia endur-se el cotxe que estava ben posat però que obstaculitzava el pas. Us ho imagineu? És de traca i focs d'artifici, com els que faran brillar el cel la nit de Cap d'Any. Bé, encara és més divertit que hi ha un carrer del poble on tothom aparca a una banda i se'n refot dels senyals. Un d'aquests senyals és tan vell i despintat que ningú li fa cas, pobre. Estic per dur-lo al Centre de Dia, per tal que es distregui una mica. Estic per posar-li un capell de festa i serpentines la nit de Cap d'Any, així ho podrà celebrar d'alguna manera. El que no sé si donar-li raïm o 12 receptes grogues!

Una altra cosa que té el canvi d'una data tan assenyalada com la Nit Vella és que tothom envia bons desitjos als altres. Ara, amb els telèfons mòbils, el dia 31 està rebent un missatge cada dos per tres. Imagineu que esteu a una celebració, amb amics o amb la família, o amb tots ells, i tots els qui porten telèfon d'aquests moderns està més pendent de la pantalla que d'aquell a qui li estava dirigint la paraula en directe... Sí, com al banc quan està fent una operació i la persona que t'atén agafa la trucada d'un altre client. Segur que us haurà passat més d'una vegada, oi, Tia? No podrien posar un contestador lligat al torn de cua? I quan truqui algú, que el contestador li passi directament amb el darrer de la cua:

– L'últim, si us plau?

– Jo mateix, gràcies.

I que posin a continuació la musiqueta infernal de fons. Ja està, és fàcil, no creieu? Doncs al sopar de Cap d'Any, quan comencen a enviar-te missatges i més missatges, hauríem de poder posar un missatge automàtic o la veu d'un contestador que digués:

– Soc a les darreres hores del meu darrer any. Si voleu deixar un desig afable, divertit i constructiu, premeu l'un; si el que voleu es venir a sopar amb nosaltres, toqueu el dos; si voleu ser atesos en un altre idioma, torneu a trucar posant primer el codi del país de l'idioma; si voleu deixar un desig enutjós, amarg i ronyós,

premeu el 93.482.365.172.259.751.643 i pengeu; si voleu que us atengui una operadora, tardareu menys trucant a la vostra companyia telefònica.

Per què aquests missatges per telèfon? Serà que no tenim imaginació per crear desitjos nous i és millor un copiar i enganxar, o reenviar, d'altres missatges que han rebut? O és que a la gent li passa com a mi, que quan obro la boca per parlar em surten més gargots que quan escrivíem amb *plomilla* i tinter. Recordeu?, cada vegada que la tinta s'escorria havíem de posar aquella cartolina secant al damunt per eixugar-ho i, si volíem deixar el paper net, havíem de passar una ganiveta d'afaitar, gratant el paper amb cura per no fer-hi un forat. Ai, si n'han passat d'anys, de llavors ençà! Tants com Caps d'Any, si no m'he descomptat! Us imagineu que les pantalles dels mòbils funcionessin així, com amb la tinta i la *plomilla*? I que cada vegada que escriguessis una barbaritat, o enviessis un missatge a destemps, la tinta de la pantalla fes un gargot? I que haguessis de passar la ganiveta per damunt per treure la tinta, un cop assecada? Se'n vendrien molts més, de mòbils, n'estic ben segur.

Tia, jo prefereixo escriure-us cartes com aquesta, em resulta més senzill que enviar-vos un missatge de *whatsapp*. Per començar, les tecles de l'ordinador són de la mida dels meus dits i s'estan quietes! El teclat a la pantalla del mòbil, si no vas viu, canvia de banda, desapareix, torna a sortir... No sé com s'ho fan, els joves, amb aquestes pantalles tan petites. Deuen tenir la vista adaptada a la miniatura i a les curtes distàncies. Ai: potser és per això que m'envien missatges encara que sigui a quatre passes. Ara ho veig clar: no em veuen perquè no veuen més enllà del seu mòbil! Si seré ruc!

Bé, Tia, no patiu. Jo deixaré el meu telèfon desconnectat durant tota la nit de Cap d'Any. Només l'agafaré si veig que em truqueu Vós, d'acord?

Que tingueu molt Bon Cap d'Any i que el 2014 ens recordi les antigues tecnologies!

29 desembre 2013

7. Carta a Tia Europa i a SS. MM. els Reis d'Orient

Benvolguda Tia:

Com recordo aquelles nits prèvies a l'arribada de SS. MM. els Reis d'Orient! Era capaç d'acomplir totes les meves obligacions domèstiques sense cap retret, només per la il·lusió que em produïa llevar-me l'endemà i trobar-me els regals a la sala. A casa, com a moltes llars, anar a la sala ja era tot un premi, doncs només ens deixaven jugar a la nostra habitació i, molt de tant en quant, arribàvem a la sala empenyent un petit cotxe de joguina, si els pares no ens foragitaven. El dia de Reis la sala es transformava en un espai màgic; com al clan som molts germans, aquella sala seriosa passava a ser un lloc ple d'encís, d'il·lusions. Això sí, SS. MM. sempre deixaven les coses molt ben endreçades: cada un trobàvem les coses més o menys agrupades i amb rètols indicant els nostres noms.

Després d'un parell d'hores exultants començàvem a passar per la cuina a fer el primer àpat, habitualment amb molta alegria. I després seguíem jugant.

Vàrem tenir molta sort, nosaltres. Podíem estar molt contents, sempre, d'haver tingut unes joguines molt entretingudes: cotxes, avions, construccions, jocs de taula, arcs i fletxes... Una de tantes fletxes va travessar el coll d'un cérvol, un d'un gran quadre de caça que havia pintat una altra tia meua! Estava penjat enfront de la porta de l'habitació: la porta era oberta, un dels germans apuntava a un altre, i el segon es va apartar a temps per esquivar l'impacte. El cérvol va sobreviure; el quadre només va patir lesions lleus, com qui va disparar la fletxa. Res que no es pugui recordar amb un somriure.

El pitjor era tornar a escola, sinònim de la fi de les vacances que no tornarien fins Pasqua. De petits, el primer dia d'escola després dels Reis ens deixaven dur a classe una única joguina, només per a l'hora de l'esbarjo, joguina que aviat solia quedar aparcada davant la presència d'una pilota, principal protagonista de les hores del pati escolar. Aquell primer dia era el punt intermedi entre les vacances, quan gairebé eres el teu propi amo i senyor, i el retorn a la realitat dominada pels sistemes de qualificació escolar. Aquell punt, no obstant, també servia per marcar territori en aquest sentit, doncs les joguines mostraven que la realitat és crua, també feien les seves respectives distincions: joguina de ric, joguina de pobre. Dos dies més tard tothom havia aparcat la festa dels Reis i novament ens deixàvem qualificar, independentment de la nostra opinió respecte a les valoracions resultants.

La fi de l'escola era, igualment, l'acabament d'unes vacances aparents i l'entrada en un altre sistema de qualificació: uns anirien a la universitat, altres, no. Uns farien la mili directament, altres estudiarien. Uns cursarien carreres universitàries de lletres; altres de ciències. Uns, estudis superiors, altres, carreres tècniques. Les il·lusions infantils i juvenils deixaven pas a altres il·lusions per a uns, i incerteses i amenaces per als altres. Amb el temps, però, l'entrada progressiva en el món dels adults implicava acceptar el sistema de qualificació establert. Rebutjar-lo significava expressar el desig de quedar-ne al marge, convertir-se en un exclòs per pròpia convicció, fins i tot en un anarquista segons com fos el teu entorn.

Ja han passat un parell d'anys d'això que us explico, Tia, segur que ho recordeu millor que jo. I seguim amb el mateix: ara, però, hem passat d'un moment de relativa estabilitat a un que planteja molta incertesa. En certa manera em recorda a la fi de l'escola, quan passaves d'un sistema de qualificació a un altre més dur. Avui dia hem passant del sistema de qualificació on es valorava la capacitat de les persones per fer la feina ben feta i conformar un puntal més de la societat, a un altre sistema on determinades entitats, anomenades «Agències de qualificació», determinen què val un país sencer. I amb això, el que fan és valorar la capacitat productiva dels ciutadans, ni més ni menys. Sí, perquè, menyspreant el valor del país a causa dels deutes contrets, acaben devaluant tot un sistema, i això no hauria de ser així.

Per exemple: quina responsabilitat tenen els joves que entren al mercat laboral, respecte de la mala gestió que han fet els governants durant els anys anteriors, quan aquells joves no podien votar? No trobeu que, si s'ha de qualificar res, hauria de ser amb eines en mans del poble, diferents del sistema electoral existent?

Ho trobo fotut, Tia. Potser si als joves ens haguessin acostumat a qualificar, ja de petits, ara estaríem més ben preparats, bé per acceptar les conseqüències, bé per valorar els nostres governants. Com encara sóc a temps d'escriure una carta a SS. MM., demanaré que a totes les llars amb infants deixin un joc per aprendre a qualificar. Podria ser del tipus «Morgan i Stanley, bucaners amb patent de qualificació», o bé «L'estàndard dels pobres». No sé si n'hi ha d'altres marques, segur que sí, però amb aquests ja tindríem per començar, han demostrat gran capacitat per enfonsar països i a molta gent.

Jo, per si un cas, posaré la meva sabata al balcó. Potser cau alguna cosa, encara que no m'hagi portat gaire bé. Vós també, Tia? Vull dir, si no us heu portat gaire bé...

Que tingueu molt bona vetllada. Fins aviat.

5 gener 2014

8. Cartilla de punts

Hola Tia:

Sabeu quantes paraulotes es poden dir en qüestió de segons? Hi ha cap rècord? Si fa falta em presento al Guinness... perquè segur que guanyo!

No us podeu imaginar el que em va passar. Ai, quina por... Anàvem per una carretera d'aquestes entre els pobles a les fosques de la negra nit, encara que no havien tocat les déu. Carretera d'un carril per a cada sentit de circulació, amb ratlla contínua ben pintada per manca de visibilitat per avançar. Doncs sí, tal com us ho imagineu, ens vàrem trobar un brètol que estava avançant! Venia de cara cap a nosaltres embalat, amb prou feines vaig tenir reflexes per apartar-me lleugerament, fer-li ràfegues de llums, maleir-li els ossos i tot allò que qualsevol faria en trobar-se en aquella situació!

Bé, no sé realment si vaig amollar tots aquells impropis en veu alta o anaven de les meves neurones dolentes a les parets de cervell i tornaven. Però em va sorprendre una cosa: trobo que tinc un vocabulari prou extens en aquesta matèria, encara que, ara mateix, no els sabria repetir tots.

I després d'aquell rosari de paraules poc elegants, les preguntes de rigor: què fas, el persegueixes? No, encara m'estimbaria o em posarien una multa a mi! I si era un cotxe de policia camuflat amb pressa? No, no, ho crec, duria una sirena, no? A més, no perseguia ningú, anava tot sol fent l'idiota. I si era un dolent, un lladregot o qualsevol individu de categoria similar? I... quants punts li haurien de caure, per fer aquella maniobra assassina? Punts del carnet, em refereixo. Per què, si per cada impropis que vaig pensar li caigués una garrotada, els punts de sutura el deixarien com l'estació d'Atotxa!

La qüestió és si a un individu així li retiren el carnet, què passa? Igual es posa a conduir sense i se li en refot tot, mentre no l'enxampin. Escolteu, Tia: les persones, no hauríem de venir al món amb carnet per punts? Sí, com una cartilla de... diguem... d'humanitat i respecte. Trobeu que aquesta seria una bona definició?

Veiem: en arribar al món ho fem amb una ma al davant i una altra al darrera, està clar; imagineu-vos que venim amb bolquers, pobres mares, ja pateixen prou com per posar motxilla als nadons. No es tracta d'això, i tampoc cal néixer amb una cartilla com les dels supermercats, no. N'hi ha prou que, en donar la catedrallada per fer plorar l'infant, la comadrona o qui sigui faci una mena de bateig lliurant als pares un document que caldrà anar omplint al llarg de l'educació fins l'edat que es decideixi que el jove és responsable de sí mateix. I llavors, els pares li lliurarien i li llegirien la cartilla, per deixar-li clares les seves responsabilitats de llavors endavant.

Fins i tot es podria fer una cerimònia de lliuraments de les cartilles, segur que els grans magatzems, els departaments de màrqueting i les multinacionals s'encarregarien de promocionar-la per augmentar vendes i fer caixa:

– *Fulanitu*, ara ja tens la majoria d'edat; ara pots fer les bestieses que vulguis. Aquí tens aquest carnet que ho acredita. Fixa't que tens aquests punts que ho demostren. Però, ai! sàpigues que si fas res en contra del bon desenvolupament

de la societat o bé actues contra el planeta, contra els animals o contra la natura en general, perdràs punts en grau proporcional a la maldat comesa.

– I puc recuperar els punts perduts? –preguntaria en *Fulanitu*.

– Mala peça, ja t'estàs inculpant només començar: és que ja tens alguna malifeta preparada?

Blanc de vergonya en *Fulanitu* callaria per no delatar que té més neurones dolentes que bones, que ell vol actuar de mala fe. I això voldria dir que no estaria preparat per ser humà en les condicions socialment definides. I tindria els punts tremolant tot el temps, a punt de caure.

Bé, la qüestió tractaria que, a partir d'aquell moment, l'individu que cometés faltes anés perdent punts, com els del carnet de conduir. I, parlant de neurones dolentes, Vós creieu que en tenim? Vull dir, com és possible que fem coses tan poc cíviques com això que us explico del brètol aquell? O creieu que naixem així?

I en perdre els punts, com s'hauria d'actuar? Tia, Vós que n'heu vist de tots colors, com ho hauríem de fer, això? Coneixeu algun mètode efectiu per re-orientar a un bala perduda cap a un camí sensat? Perquè la gràcia de tot està en el procediment per re-encaminar les neurones perverses cap al bon fer, cap a les bones maneres, o no? O potser l'individu que perd els punts hauria d'anar vestit com una bèstia la resta de la seva vida, o, fins i tot, s'hauria de convertir en boc o en cabra o qualsevol altra fera? Que potser Vós heu conegut la frontera que separa un humà del comportament animal? Voleu dir que existeix aquesta frontera? Per a mi, que encara ens falta molt per trobar-la, eh?

Què voleu que us digui: jo crec que les fronteres estan allà on els poderosos volen que hi siguin però, a fi de comptes, tots devem tenir una part d'animalons, no ho creieu així? Bé; una part, una part... n'hi ha que... que potser fan el pastís sencer!

Tia, posem punt i a part al tema, ja en xerrarem quan vingueu. Fins aviat!

12 gener 2014

9. Dimonis i capgrossos

Estimada Tia:

Com Vós prou sabeu, doncs heu sobreviscut plagues, guerres, pesta i altres desastres naturals i artificials, la majoria dels pobles d'aquestes contrades on vivim tenen gegants i capgrossos. Podríem dir que pertanyen al bestiar popular, doncs els han construït procurant donar-los la imatge a partir de característiques particulars de la contrada que representen, o bé imiten persones concretes ben conegudes pel poble. Sabeu de quan neix aquesta tradició? No? Doncs... jo tampoc, mireu què us dic. A alguns pobles del clan d'on venim n'hi ha que deuen tenir segles. De ben segur que els devien fer per riure-se'n de personatges concrets del moment, com podrien ser els cacics, els tirans, els avars i tots aquells que oprimien el poble; però també n'hi ha que representen altres éssers: dracs, monstres, dimonis...

En aquesta petita illa de la Mediterrània els dimonis són més importants que els futbolistes. Cada poble té la seva representació del dimoni o dimonis, en plural, i aviat guanyarà, en feligresos, la parròquia de Llucifer a la de qualsevol altra sant! Sí, sí, com ho llegiu, Tia. Però no patiu, que aquests dimonis són bons, ni es mengen els nins ni duen les femelles cap a la perdició com reflecteixen les llegendes. Aquests són dimonis moderns: tenen una imatge i han de defensar aquest aspecte. Són... Com ho diria per tal que m'entenguéssiu: dimonis amb departament de màrqueting?

Sí, això de la imatge ha canviat molt en les darreres dècades. Vós deveu recordar bé que, fins fa poc temps, la gent s'esforçava a fer les coses el millor possible... fins i tot els dimonis! El resultat de l'esforç era el més valuós d'una persona. Gràcies al treball ben fet les persones demostraven la seva vàlua. Venia a ser el seu *currículum vitae*.

Les coses van començar a canviar fa uns anys quan algunes universitats importants, si no estic equivocat, d'assumptes d'economia i d'empresa principalment, van crear els màsters. Ai, els màsters! Senties parlar algú que n'havia fet un i tu t'encongies pensant que només eres un llicenciat...

– He fet un màster –deia amb la boca ben plena, com si s'hagués posat un grapat d'ametlles a la boca sense treure'n les clovelles.

– Ostres tu, què *guai*, no? –s'hi afegia un company, posant-se quatre nous, també sense pelar, sota la llengua.

– Sí, m'ha costat un milió de pessetes...

De l'euro encara no se'n parlava. El preu, pel que semblava, marcava la categoria del màster. Quant més car, més bo era, més prestigi tenia. Els professors d'aquests màsters devien guanyar una carretada de diners i, a més, omplien el seu currículum d'una manera que feia pujar la seva imatge particular com l'escuma quan bats els ous a punt de neu. Gairebé amb tota probabilitat, els primers anys es feien màsters de molt alta categoria i els alumnes aprenien moltes coses. Però, amb el temps, la qualitat de la matèria explicada es va anar devaluant al mateix temps que es tendia a donar valor a la imatge aparent; és a dir, que pel fet d'haver assistit a un màster, ja rebies una puntada al cul que et feia pujar graons en la carrera per arribar més amunt que els altres, a qualsevol preu i sense

massa escrúpols. Es pujava com les clares batudes, fent molta sabonera plena d'aire. Bombolles.

No sé, Tia, si aquesta va ser o no la manera com la qualitat de la feina ben feta va anar deixant pas a la qualitat de la imatge en la valoració social de les persones. Què me'n dieu, Vós, que també ho vàreu viure? O potser no us hi fixàveu?

De llavors ençà, si ho analitzem amb detenció, la imatge ha anat guanyant privilegis a l'escala de valors fins el punt que els va desplaçar completament i els va fer caure de l'escala. I de la caiguda encara no se n'han recuperat, encara són a la U.V.I d'algun hospital. Deu ser a algun hospital comarcal, de tercera o quarta categoria, doncs no sembla que hi hagi massa interès per donar-los massa assistència. Un hospital sense màster.

Avui dia, com qui diu, compres un pot de sabó per a la rentadora i et regalen un màster. Sí, tothom és màster en cinc o sis matèries. Dones una puntada al terra i del cau de les rates en surten tantes com vulguis amb màsters de tota mena. Fins i tot per treure la pols i fregar es fan màsters, alguns subvencionats per Vós, Tia.

No trobeu que la imatge ha guanyat la partida a la feina ben feta? La gent es presenta a un lloc de feina amb aires de saber-ho fer tot. Gent que amb prou feines ha acabat els estudis amb dificultats es presenta a una oferta laboral exigint unes condicions laborals concretes:

– Sí, jo vull un sou de cinquanta mil euros l'any en catorze pagues, un mes de vacances i cotxe d'empresa.

– És clar, i voldrà que jo el venti...

– Com diu? Què significa «venti»? Escolti, que tinc el graduat escolar, eh!

– És clar. El va fer en un màster, no?

Ai, Tia, fa temps que reclamo la recuperació dels Gremis. No sé si cal el mateix format, però si posem a la gent a treballar per demostrar el que saben fer i se'ns valora per la qualitat del producte o servei ofert, perdent menys temps estudiant màsters de l'univers i tocant més de peus a terra, crec que hi guanyarem tots, no trobeu?

Mireu, de moment, el gremi de dimonis està agafant volada. Cada vegada n'hi ha més, encara que costa de diferenciar els qui fan el dimoni per qüestions d'imatge i els qui es dediquen a fer el mal d'ofici. Sí, en aquest cas, em quedo amb els dimonis d'imatge, però quant a la resta de professions... ja m'enteneu, oi que sí, Tia?

Molts records. I compte amb els dimonis, que ara són per tot!

19 gener 2014

10. Culpa o responsabilitat

Estimada Tia:

Que el camí dels adults passa per la infantesa és cosa de discussió fútil. Qui ho vulgui posar en dubte deu tenir molts problemes de memòria i no se'n recorda ni de la seva pròpia història. És més: m'atreiria a dir que, fins i tot, aquest camí cap a l'edat madura passa per la joventut! Ara bé, Vós que esteu tan ben posicionada i guardeu relació amb tota casta de gent de tots els clans que ens agrupen, sabríeu dir-me si els polítics arriben a polítics en el seu estat de maduresa, o poden accedir-hi des de qualsevol moment de la vida sense passar cap tipus d'examen?

— Ara per on em surt, aquest! —em direu. Segur que us feu aquest comentari, eh que sí?

Doncs bé, resulta que fa unes setmanes, en llegir el comunicat d'un polític, vaig quedar mig estabornit. Respecte a una obra del municipi, deia: «*també és cert que no es preveu que se pugui dur a terme al 2014 i menys que l'ajuntament sigui l'únic culpable de aquesta obra diguem-ne 'no massa afortunada'*». És a dir, si no ho entenc malament, explicava i argumentava que la culpa de la manca de definició i d'acabament d'una feina municipal no era del tot atribuïble als responsables municipals del moment. Sí, feia referència a un abocador d'escombraries que està mal acabat. I jo no vaig poder més que demanar-me si aquesta persona, qui ostenta un càrrec municipal important segons la signatura presentada, sap apreciar la diferència entre els significats de responsabilitat i de culpabilitat o, pel contrari, si la coneix bé i juga amb les paraules per despistar el personal.

Jo, Tia, fa temps vaig decidir que la paraula culpa i els seus derivats havien de sortir del meu vocabulari, si no totalment, gairebé: culpable, culpabilitat... sonen massa a justícia, però a justícia d'aquella que apliquen els savis que en tenen coneixement, els Jutges, i d'altres que no són tan savis, no perquè no en sàpiguen, sinó perquè s'han venut i apliquen la justícia de manera molt particular i gens justa. Els ciutadans, quan parlem de Justícia en majúscules ho fem, sovint, des de punts de vista molt particulars, i la Justícia, en majúscules, al meu parer no s'ha de prendre des de la individualitat sinó des del seu abast col·lectiu, aplicable a tothom per igual independentment de les característiques dels particulars. No ho trobeu així? Vull dir que mai s'hauria d'ajustar la Justícia a l'interès d'un ciutadà, sinó que seria l'interès del ciutadà el que s'hauria d'adaptar a la Justícia global. És a dir: les Lleis haurien de ser aplicables per igual als casos que puguin afectar a qualsevol ciutadà independentment de les seves particularitats, noms i cognoms, i càrrecs. El contrari implica fer lleis, en minúscula, al servei dels poderosos.

Quan era menor d'edat, que algú et senyalés amb el dit acusador de ser culpable d'una malifeta venia a significar, gairebé, que s'acabava el món per una estona: càstig. Això aplicat als adults i traslladat a causes penals pot implicar que se t'acabi el món per molt de temps, sinó per sempre.

En tenir l'oportunitat de raonar amb nins i joves per una malifeta he procurat usar el terme responsabilitat. M'agrada més. Quan una persona se sent

responsable d'haver comés una acció em fa pensar que ho ha fet a voluntat, intencionadament. Quan s'ha fet una cosa malament, sigui o no per error, i la persona qui ho ha fet és valenta, se'n sent responsable i assumeix les conseqüències per reparar l'errada; es pot donar la cara i assumir la responsabilitat, argumentar-la, explicar-se i, el més important, fer el possible per corregir i reparar l'acció si encara és possible. Sense voluntat de correcció, de què serveix la pena, sigui o no imposada per la Justícia? Quant als infants, que n'he trobat de tota casta, em sembla que, en fer-los sentir responsables d'allò que fan bé els ensenyem a ser valents i a aprendre a ser conscients que, quan fan una cosa malament, han de procurar corregir l'acció. Però ho hem de fer des del respecte; respectar que estan aprenent, respectar que són persones, respectar una escala de valors i respectar que ni nosaltres som deus, ni ells han nascut perfectes, i molt menys oblidar nosaltres que vàrem passar per situacions similars.

Els nins i nines que viuen amb culpes i culpabilitats tendeixen a acotar el cap, a amagar-se i, fins i tot, no arriben a fer coses que els sembla que faran malament i pel que, com a conseqüència, poden rebre un càstig o una bronca. I, llavors, em pregunto: com aprenen les persones que no arriben dins els seus límits?

Alguns polítics, al meu parer, són nins grans amb sentiment de culpabilitat; d'altres, simplement, són uns inconscients que no saben on s'hi posen. De trepes també n'hi ha a grapats. Els qui menys, adults responsables amb voluntat de servei a la comunitat en el seu sentit més ampli.

Els planyo. Jo no hi serviria. Vós potser en coneixeu que siguin ben responsables i, a més, que dominin prou bé la matèria que toquen. Com a qualsevol altra professió, les persones d'aquesta mena es fan respectar, però no perquè imposin una manera de ser, no. Tot al contrari: perquè, per la seva manera de ser, capten l'atenció de les persones intel·ligents i valentes.

Em sap greu, Tia, que aquesta carta que us envio avui potser és una mica melangiosa en el to. M'ha sortit de l'ànima en llegir aquelles declaracions que us citava al començament i m'ha recordat això de les culpes i de les responsabilitats. Bé, de culpes ja n'he parlat massa, ara tornaré a oblidar aquesta paraula i la seva família de derivats, espero que per molt de temps.

Fins la propera!

26 gener 2014

11. Economia de *bocata* d'anxoves

Apreciada Tia Europa:

Em direu il·luminat, però crec que una part dels problemes del món s'arreglaria si els ministres de finances, incloent-hi el seguici d'economistes que els envolten, parlessin com els ciutadans de carrer i no s'inventessin xifres desconamentals i percentatges a l'hora de fer previsions, projectes de creixement i totes aquestes coses que anomenen macro-economia. I crec que és més fàcil fer-ho així que no a l'inrevés, doncs un país amb milions d'habitants només té un ministre d'economia o de finances que, a més, si li traiem els títols i medalles i el vestim amb texans o amb granota de feina, passa a ser un ciutadà de carrer, per molta ràbia que li faci.

Imagineu-vos el procés invers i que facin xerrar els ciutadans de carrer com si fossin ministres d'economia, especuladors de Borsa, propietaris de multinacionals o milionaris d'aquests que tenen més diners que mig món. La cosa podria ser greu, encara que, això sí, donaria per crear moltes acadèmies i escoles de negoci. El resultat, però, no el garanteix ningú.

Per començar, suposem una família amb pare, mare i fills. A finals d'any, en comptes d'estar pensant en els dinars de Nadal, les festes i tot el que les envolta, haurien de preparar una reunió familiar per fer anàlisi de l'any i preparar el següent, potser, sense raïm:

– Aquest any hem tingut un augment d'un 1,5% de la despesa en entrepans d'anxova respecte de l'any anterior, mentre que la dels de sobrassada i de favada asturiana s'han mantingut en les mateixes xifres. Donat que d'anxova només en menja en Ferran, que el seu augment de pes no ha estat significatiu en relació al seu creixement percentual en alçada i que quan dina a casa sempre repeteix de tot, haurem de revisar a la baixa la seva ingesta diària, que provoca una reducció dels guanys familiars d'un 0,0035%. Pel que fa a la seva aportació intel·lectual al conjunt de la família, sembla que progressa normalment, encara que no s'estableix una relació de causa-efecte amb l'increment d'anxoves ingerides. Per aquest motiu, la direcció de la família valora les possibilitats de parlar amb els sindicats de mestres, i també presentar una reclamació a la patronal dels clubs esportius municipals, no sigui que els *bocates* d'anxoves siguin ventilats per causes relacionades amb l'increment d'hores de joc d'en Ferran als partits de futbol.

A més de les anxoves, la comissió d'affers interns familiars hauria d'estudiar les despeses cas per cas, fer un informe mensual basat en xifres estadístiques diàries, avalades pels padrins o altres agents familiars i pel personal qui faci de cançur d'en Ferran, que té sis anys, i dels seus germans menors. Això, Tia, significaria que el pare i la mare de cada família haurien de dedicar hores i hores a omplir fulls de càlcul, creuar dades, fer estadístiques i gràfiques i, finalment, comparar-les amb les dades de l'any anterior. Per què, per fer previsions, ho tindrien molt més magre, donada la lleugeresa com, des de l'administració, es fan ballar les xifres amunt i avall segons el vent bufi de Tramuntana o de Xaloc:

– Pel que fa a les previsions de l'any que entra, estimem que l'augment de la despesa directa en llaunes d'anxoves oscil·larà entre un 1 i un 35%, donat que

el preu de la llauna pot pujar degut als acords dels japonesos amb la CE per pescar més a la Mediterrània, afegit a l'increment dels costos del ferro per causes de l'increment de la construcció a la Xina, del barril de petroli per les guerres a Orient Mitjà, i del paper per la prohibició de la CE a talar arbres d'una superfície total superior al 13% de la massa forestal europea.

I això sense tenir en compte les bretolades per fer pujar i baixar el preu de les coses a la Borsa, segons interressi a determinades persones que, pel que sembla, ningú coneix.

A més, ¿com podria, un ciutadà de carrer, qui amb prou feines cobra quinze ó vint-mil euros l'any tirant llarg, pagar-se un curs d'economia per entendre el que no entén ni qui s'ho va inventar? No, Tia, seria molt millor fer cursos de reciclatge per a macro-cracks econòmics i tirar pel dret. Així, el ministre de torn no hauria de fer coses rares i mostrar un llapis de memòria fent veure que allà dins hi ha totes les previsions econòmiques del país. I podria dir, sense miraments:

– Ciutadans: arribem a final d'any amb la caixa més buida que l'any anterior, la qual cosa vol dir que, o bé us clavem més impostos, o bé treballem més i exportem més tots plegats i fem les coses millor per tal que vinguin més turistes i els puguem treure quatre cèntims més de la butxaca. Perquè els hospitals estan plens i, si seguim així, els propers malalts s'hauran de conformar a que els visiti un veterinari a casa; i no podrem fer la carretera entre tal i qual poble ni podrem contractar més professors per a l'escola d'aquell barri. Així doncs, els números no enganyen: els aturats són tants, els llocs de treball, quants, i la població no productiva ha augmentat en tants caps.

És a dir, ens tractarien igual, com bestiar, però dient les coses clares i sense floritures obscurantistes. Tots entendríem millor les coses, i no com ara, que parlen de percentatges com si fossin botifarrons, que molts d'aquests ministres es pensen que els botifarrons venen de París, com els infants, o potser de Brussel·les, com determinades normatives.

Vós, Tia, ¿creieu que els ministres i aquesta penya de savis macro-econòmics podrien aprovar un curs d'economia domèstica, o penseu que seria més fàcil fer-ho a l'inrevés? Perquè... creieu que han menjat mai un *bocata* d'anxoves amb olives? Jo dubto molt que sàpiguen què significa cruspí-se un *bocata* d'anxoves amb les dues mans, la boca ben plena i mastegant el pa cruixent barrejat amb l'oli, oli que també et regalima pel canell...

Jo penso que no serà fàcil: primer els haurem d'ensenyar a menjar un *bocata* amb les dues mans, sense anxoves ni olives per començar, no sigui que es taquin l'americana, o la corbata de seda. Després ja veurem si arriben a l'aprobat per matricular-se als cursos d'economia de subsistència. ¿Potser voldríeu, Tia, enviar alguna subvenció als sindicats, per tal que organitzin aquests cursos? Ai, perdó, que aquests també haurien d'inscriure's als cursos! En què estaria pensant!

Fins aviat, Tia.

12. L'urbanisme i el turisme no són nous

Com esteu, Tia?

Per la darrera carta que m'heu enviat us veig preocupada per allò que en parlarem, però no ha de ser així. Seria millor que us n'ocupéssiu! «Pre-ocupar-se» només serveix quan un no pot prendre part a resoldre un problema fins d'aquí a un temps i, em sembla, aquest no és el cas. Amb la informació pertinent podríeu actuar; és clar, la meua informació només és impertinent...

Bé, com prefereixo que vingueu i estigueu contenta, us organitzaré una volta virtual pel castell, un dels principals focus d'atenció dels turistes de la zona. Sí, sí, i això ve de lluny, us ho ben asseguro.

Mireu, jo no sé amb total precisió de quan són els primers turistes que venien per aquí. Parlem d'éssers de quatre potes que fan servir dues per caminar i donar coces, de tant en quant, i les dues superiors per activitats manuals diverses; a més, van dotats d'una cosa més o menys rodona i sovint peluda damunt les espatlles, dins la qual porten una eina semblant a un ordinador, del qual en treuen un rendiment limitat. Doncs sí, ho heu endevinat, Tia, em refereixo a éssers humans.

Els primers turistes que vingueren eren de molt abans que el castell, i ja tenien a fer urbanitzacions damunt els turons i en zones més guarides. Però no va ser fins fa uns set-cents anys que a un promotor immobiliari de nom Jaume II a qui tothom deia «rei», com ara fan els venedors i venedores del mercat a tothom qui passa pel davant, se li va ocórrer fer construir el castell de Capdepera damunt el turó. I després, un altre a qui va traspasar el negoci, un tal Sanç, va promocionar l'ocupació d'un poble a dins la murada.

Per aquella època la població s'amagava en veure els turistes. Aquests venien en vaixells, navegant a vela com els que lloguen embarcacions de xàrter avui dia, que arriben al port i fan quatre birres pels bars del voltant. Lògicament, aquells turistes antics devien arribar a la murada i, en trobar-la tancada i sense poder prendre una cervesa enlloc es devien empenyar molt, no creieu? Vaja, jo m'ho imagino així: després d'uns dies sense tocar terra, quan t'has acabat el veure i a port t'ho trobes tot tancat, doncs què fas? Te'n vas a jeure empenyat!

Diuen, però, que els turistes aquells d'abans eren més dròpols que els d'avui. Jo suposo que devia haver de tot, com ara, que ve gent a jugar a donar cops a una pilota, sigui amb raqueta, amb el peu o amb un bastó, d'altres que volen torrar-se al sol, n'hi ha que cerquen marxa de nit, i els brètols, els qui, sense navegar ni pilota ni res, només volen quedar embriacs i fer l'ase. En qualsevol cas, els turistes, en termes generals, sempre han apreciat seure a una terrassa amb vistes a llocs idíl·lics, per prendre una cervesa, un te amb llimona, un refresc o un cocarroi. Si aquell promotor de fa set segles va tenir vista i, en fer un castell ple de tasques va captivar l'atenció de molts turistes que venien navegant del sud i de l'est, per manca de línies aèries (encara ningú no havia dissenyat l'aeroport de Son Bonet i, molt menys, el de Son Sant Joan), què trobeu si ara promocionéssim de nou les tasques a dins un castell que ha perdut les seves funcions originals? Les podríem recuperar?

Us ho demano perquè ara se senten veus discrepants respecte a com s'ha de conservar millor aquesta antiga construcció. N'hi ha que opinen que al castell no es pot fer res per tal que quedi així tota la vida, de manera que els turistes que vinguin d'aquí a set segles, se'l trobin tal qual. Altres veus populars diuen que no s'han de deixar de fer les activitats que s'han fet sempre. No falten, però, els qui asseguruen que les coses es mantenen millor quan es fan servir.

Jo no entenc ni gens ni poc, d'això dels castells. Només sé que a molts llocs, alguns de prop de casa vostra, Tia, hi ha qui posa uns camins senyalitzats amb explicacions, dibuixos i fotografies, de manera que els turistes qui hi van han de fer un recorregut concret sense sortir de les zones marcades. Com si fos un corredor circular.

Ara bé, dubto molt que el tal Jaume II hagués donat ordres a la seva immobiliària de fer un corredor circular al castell posant un bar a cada cantonada, per atraure aquells turistes que volien marxa i beure; entre d'altres coses, perquè els corredors circulars no deuen tenir cantonades. Jo crec que aquests castells amb corredor són per a gent més fada, aquests que s'interessen per les pedres i pels dibuixos estranys fets damunt teles, i no per les pintades damunt les parets de les cases del poble. Aquesta gent avorrida que, quan els preguntes una cosa tan simple com «per on surt el Sol?» són capaces d'estar parlant-te dues hores sense aturar i tu, que estaves esperant per anar a refrescar la gola a la tasca del poble, et trobes que no pots interrompre'l, doncs fa estona que has perdut el fil de la resposta.

És una llàstima que no puguem saber què n'opinaria aquell tal Jaume II de muntar una zona de marxa a dins el castell o un corredor per a visitants que no fan renou. Jo, Tia, no sé què serà millor. Podríem demanar als caps del clan, aquells de la península, per fer una consulta popular? No seria per prendre decisions, només per saber què n'opina la gent del poble. Trobeu que també haurien de votar la gent d'altres pobles del clan, o bastaria que ho féssim aquí, de manera local?

Fins aviat, espero les vostres respostes vinculants!

9 febrer 2014

13. Ni primer ni tercer món

Hola, com va?

Ai, Tia, que no acabo d'agafar el missatge de la vostra resposta: he d'entendre que opineu que els polítics elegits pel poble són els qui han de prendre les decisions? Així queden legitimats, amb les eleccions i ja està? Mireu, us haureu d'afanyar a venir per aquí per fer-vos una idea de la diversitat d'opinions que hi ha entorn a aquest tema. Això és pitjor que la reunió d'una comunitat de veïns! És més: aquesta disparitat d'opinions m'ha dut a un descobriment sociològic! Sí, així és, ara us ho explico!

Haureu sentir parlar moltes vegades del tercer món: tercer món amunt, tercer món avall, guerres per aquí, desnutrició per allà, condicions infrahumanes, pobresa... Informacions emeses, evidentment, des del punt de vista del primer món. Exacte, el primer món no se cita a sí mateix, perquè queda molt malament parlar en primera persona del primer de la classe, per dir-ho d'alguna manera. Així doncs, sentim parlar poc del primer món, per motius evidents: primer motiu, si se n'hagués de parlar, es faria des d'un món diferent, és a dir, el tercer; però, segon motiu: els pobres ciutadans del tercer món no deuen tenir massa ganes de parlar del primer món ni de res que ens envolti, doncs el primer món és part causal de les seves misèries, i, si no tenen ni per menjar...

Evidentment, tal com estan de farcides les principals fortunes del considerat primer món, m'atreviria a dir que el primer món són només aquells rics. Llavors, qui som nosaltres?

Heu encertat: heu mai sentit parlar del segon món, Tia? Jo fa temps que cerco i paro l'orella, però no m'ha aparegut mai aquest concepte en cap hipòtesi ni teoria. I em preguntava, per què? Bingo: perquè nosaltres som el segon món! És claríssim! I ara, amb aquesta crisi mundial que estem vivint... perdó, obrim un breu parèntesi: (aquesta crisi mundial, el tercer món la viu d'ençà que existeix el primer món, és a dir, des que s'han creat desigualtats de nivells descomunals; aquesta és una crisi únicament del segon món, que no fa ni pessigolles al primer. Tanco parèntesi).

Bé, amb aquesta crisi que estem vivint els del segon món es posen de manifest uns conceptes molt interessants. Jo, com tinc temps per barrinar, Tia, he descobert la sopa d'all: en primer lloc, el segon món és la ma d'obra especialitzada al servei de la creació de riquesa per al primer món. Li dona suport, li permet créixer i augmentar els guanys, i tenir un sistema de gestió de la seva confiança. Dos: el segon món (a continuació posaré SM, per abreujar, però no ho confongueu amb Sa Majestat, encara que ja voldríem!) és el consumidor principal del sistema per a la creació de riquesa del PM (PM = primer món, no confondre amb Primer Ministre, encara que hi pugui guardar alguna relació, ni tampoc amb exclamacions mal sonants). En tercer lloc, SM serveix de mecanisme regulador de l'equilibri de PM; si PM tendeix a perdre, fa pressió damunt SM; i si PM guanya, estimula SM per tal d'augmentar el consum i tenir-nos distrets i a punt per als seus interessos.

Vulgar i històricament, al segon món se l'ha anomenat burgesia i s'ha distret el tema amb la teoria de classes socials. Ja, ja, ja! Portem anys barallant-nos com lluços amb aquestes historietes! Ara, però, es veu bastant clar el llautó del tema i com s'està dividint el SM en diversos blocs. Tenim els qui volen seguir el corrent clàssic i apunten a mantenir el seu nivell de vida a favor del que mani el PM. Però molts membres d'aquesta burgesia ja n'han quedat fora, estan literalment desnonats de la seva classe i entren a formar part del tercer món quant a nivell de riquesa monetària, a manca d'assistència social, etc. Senzillament, el sistema del PM els ha deixat en pilota picada, els ha donat una puntada al cul i els ha enviat a pasturar.

Però hi ha el grup més perillós... per al PM. La gent reaccionària del SM, instruïda, formada i educada, els qui que se n'adonen de l'existència d'altres vies més equitatives de regulació de tot plegat, de la possibilitat de la distribució de recursos, de la capacitat de creació de sistemes econòmics alternatius que no requereixen tantes dependències d'aquells qui manen, de la possibilitat de viure amb mitjans més simples, amb força de treball compartida, amb consum de proximitat, amb solidaritat creadora de recursos i no solidaritat a fons perdut; amb respecte cap al sistema, amb consum sostenible... És gent que aconsegueix posar-se d'acord, opinar i dialogar, discutir i negociar, sense necessitat d'àrbitres ni jutges comprats pels poders dominants. Són persones amb valors, amb ganes de ser respectades i de ser respectuoses.

Tia ¿creieu que aquestes persones, que el sistema PM de vegades considera anti-sistema, tenen dret a proposar un sistema alternatiu o han de guanyar unes eleccions segons el sistema establert i, a partir de llavors, ja faran els canvis que decideixin per haver assolit la majoria suficient garantida «democràticament» que els permeti fer els canvis legítims? El sistema de funcionament del primer món no pot perdre les seves bases de funcionament, això és clar.

Així doncs, Tia, què me'n dieu? On rau la decisió del poble?

16 febrer 2014

14. Mentides i il·luminats

Benvolguda Tia:

De veritat voleu fer-me creure que Vós creieu fermament en l'actitud democràtica dels governants i dels qui els envolten? Però, Tia, si és un sistema que s'alimenta de les seves pròpies decisions, falsedats i mancances!! De debò voleu creure que pensaré que això que dieu és veritat? Realment voleu dir-me que encara creieu en la veritat absoluta?

Mireu, jo ja fa temps que vaig decidir voluntàriament donar-me de baixa d'aquesta religió que agafa la veritat absoluta com dogma de fe. Habitualment, de petits se'ns castigava quan ens enxampaven dient una mentida. Tia: tots, de petits, hem dit alguna mentidota, és una de les poques eines de supervivència que tenen els menors per tal d'anar fent experiments vitals: fins on puc arribar saltant-me les normes que tracten d'imposar-me? Si els infants no diguessin mentides de tant en quant, com podrien lliurar-se de les corretges de la rigidesa de l'educació a la qual, de vegades, estan sotmesos? Coneixeu molts professionals de l'educació a qui confiaríeu absolutament i durant tota la vida l'educació dels vostres fills, nebots o nets? Quantes persones coneixeu de qui pugueu dir «és la persona perfecta en tot el que fa»? Existeixen persones perfectes? Jo penso que tots som imperfectes i, gràcies a la nostra imperfecció, podem viure la pluralitat d'idees, de pensaments, d'opinions. Si tractem d'aconseguir la unitat de criteris i de formes d'actuar, només aconseguirem barallar-nos! (Bé, això ja ho fa la humanitat, cada dia): quin model hauríem de seguir, el vostre o el meu? No, Tia, no: no som perfectes; per sort, ningú ha nascut amb un programa informàtic enregistrat al cervell; els pares i les mares, tampoc. El fotut és quan pensem: jo sí soc perfecte. Perill.

El problema de les mentides infantils no està tant en la pròpia mentida, ni tan sols, sovint, en l'acció realitzada; jo crec que el problema està arrelat en la manca de preparació nostra, dels adults, per abordar de manera sana, creativa, conscient, positiva, constructiva i educativa la resposta que volem donar per fer entendre l'infant aventurer el grau de perillositat de les dues accions realitzades: la mentida, com argument de defensa, i de l'acció concreta que volia amagar aquella falsedat. Em pregunto: estem preparats i tenim temps i ganes per reaccionar de manera raonable davant la mentida d'un infant? Repeteixo: no som perfectes, però hem de tractar de ser responsables.

I què passa quan l'adult és agafat en fals per un infant? Llavors, Tia, les coses són molt diferents, no creieu? Veig com si fos ahir l'escena d'una nena qui estava descobrint alguns misteris d'aquells de les il·lusions infantils de determinades festes properes a quan un any acaba i comença el següent. La nena, vestida amb la por d'estar descobrint una cosa que no volia descobrir i maquillada de llàgrimes que donaven brillantor a les seves galtes de felicitat, punyia la seva mare:

– Digues la veritat, mamà, digues la veritat!!

L'escena colpia, certament. ¿Quan pots amagar una veritat a un infant que t'estima descaradament: quan l'estimes de veres, o quan no l'estimes de cap manera?

D'altra banda: entre adults, valen les mateixes preguntes, Tia?

A mi, Tia, em van enganyar ben enganyat amb l'excusa de la veritat. Suposo que, com a molts, em van fer viure durant molt de temps en el regne de la veritat, aquell cel que tenia l'infern en la mentida absoluta. Amb el temps vaig acabar descobrint allò que jo tampoc volia descobrir: que, a la vida, només hi ha una veritat absoluta.

El sistema està construït damunt un femer de mentides i damunt elles s'ha creat una capa de falses veritats per poder tenir controlades aquelles bases putrefactes a les quals només uns quants tenen accés. O potser m'equivoco: potser resulta que aquelles bases, que per a mi fan mala olor, treuen aromes magnífics i la meva pituitària es troba en mal estat; potser resulta que jo no estic entrenat per jugar en aquest terreny on l'engany i la traveta a l'oponent són la part fonamental de les regles del joc.

Mireu, hi ha uns verbs que, de petit, ens feien molta gràcia: els verbs copulatiu. Podeu imaginar que, quan a una classe de nois (mascles, exclusivament) adolescents se li parla en aquests termes, un se'n recorda. I jo recordo que els tres verbs copulatiu que ens explicaven en llengua castellana (vàrem tardar més anys a fer classes de català) són *ser*, *estar* i *semblar*. És fàcil d'entendre que no és el mateix *ser* un il·luminat que *estar* il·luminat, i molt menys que *semblar* un il·luminat.

Lògicament, quan un es creu que està il·luminat per alguna força superior deu arribar a la conclusió que és il·luminat i que disposa d'un poder absolut. El Rei Sol, ho era per la seva il·luminació, per la quantitat d'astres que giraven al seu entorn, o per quedar tot sol? Amb desastres i sense astres, vull dir...

Tornant a les mentides i veritats que us comentava, un que es faci o qui sembli un il·luminat li posarà un toc de picardia i d'humor, reconeixent les pròpies errades i sabent tirar enrere. En canvi, un il·luminat autèntic és com un Biscúter de les primeres fornades, un d'aquells cotxes d'abans: no tenien marxa enrere. I llavors, què passa? Que quan se sent atrapat en les seves il·luminacions i falsedats, segueix endavant sense frenar i trepitjant allò que troba, perquè no està equipat amb mecanismes de detecció d'errades ni de procediments de responsabilitat.

Ah, però: qui decideix si un està o és un il·luminat, o si ho fa veure? Per a mi està clar: l'entorn social amb la subtil ajuda dels poders que volen fer creure una cosa o una altra. Així, quan un il·luminat serveix a qui mana, ja va bé. I ja els va bé que no tingui marxa enrere: quan s'estimbi, ja posaran un altre. Segurament, més il·luminat encara.

Estimada Tia: a la vista de com funcionen les coses, seguiré creient que només hi ha una veritat absoluta: que la veritat absoluta no existeix. Si aprenguéssim de petits a conviure amb la mentida, a tenir-la sota control, a lluitar contra la problemàtica que genera i contra totes les falsedats que «il·luminen» tanta prepotència, potser hi hauria moltes més veritats i menys il·luminats.

Per cert: qui em deu «il·luminar» a mi per escriure aquestes coses? Ui, ara sí que estic preocupat!

Bé, Tia, fins aviat!

23 febrer 2014

15. Ofegant, però discretament

Hola Tia:

Veig que estem d'acord amb les visions de la veritat i la mentida que parlàvem a les darreres cartes. Això que m'expliqueu de l'escala de falsedat és molt interessant: certament, no és el mateix la mentida d'un infant, que la d'un adult cap a un infant, ni la que es pot donar entre adults, i molt menys, la del poder cap al ciutadà. Cada una té un grau d'intencionalitat particular, trobo que és precisament aquesta intencionalitat la que cal valorar. Però entrem en un tema delicat que, em sembla recordar, ja havíem tocat temps enrere: qui jutja a qui? O, dit d'altra manera: qui està capacitat per ser jutge dels altres? Aquest punt els sociòlegs el tenen (o l'haurien de tenir) molt clar: a tota ciència, l'objecte a ser investigat no pot formar part de la investigació. Curiosament, a l'objecte d'estudi de la sociologia, les societats, conflueixen l'ésser humà com component d'aquestes societats amb l'ésser humà com investigador qui analitza les dades. En la mateixa línia, qui jutja la mentida en certa manera fa de sociòleg quan investiga i jutja les accions d'altres humans. No obstant, giraré l'anàlisi cap a una altra banda, aquella que parlàvem quant a la intencionalitat i al poder.

Fa pocs dies vàrem poder veure una ficció documental que recreava (falsament, però fent veure que era certa) una interpretació de l'intent de cop d'estat de fa trenta anys. Aparentment, el periodista volia centrar l'atenció en el fet de la manca de transparència respecte a documents encara per desclassificar. Tia, Vós teniu més coneixements per la vostra experiència que per dimoni, encara que no sigui elegant dir-ho així. Convindreu amb mi que la falsedat del poder cap al ciutadà va dirigida a mantenir la quota de poder, si no és per guanyar-ne més. És, o no és així?

Cal, però, tenir presents altres procediments complementaris amb la mateixa finalitat. Un, que funciona molt bé i així ha anat al llarg de la història, és escanyar sense acabar d'ofegar. Es basa en una diferència del temps en relació a la força disponible per a la supervivència. El fort i poderós disposa de recursos per escanyar i gairebé ofegar el dèbil, amb l'objectiu d'obligar-lo a acceptar allò que vol imposar-li. El dèbil, amb l'angoixa i palesa la seva debilitat, veu incrementada la seva feblesa. La voluntat de supervivència individual condueix a acceptar les més bèsties aberracions. Consolidant el discurs de la mentida, el poderós disgrega la força de cohesió dels ciutadans i els debilita. Els estudis de cinema han construït centenars d'històries on es reflecteixen aquests procediments d'una o altra forma i la literatura universal va carregada de novel·les iguals. *Angoixa* és la paraula clau en tot aquest afer.

D'altra banda, la mentida també té una estratègia molt coneguda: ha de ser senzilla, fàcil d'entendre, fàcil de recordar i presentada sense cap mena d'interès. Per molt certa que sigui una informació, si mostra interès en ser presentada, molt probablement no sigui acceptada. Una informació donada amb gràcia (fins i tot amb sentit de l'humor) cau molt millor que una plantejada seriosament. Els professionals del tema ho saben fer; fer-ho en el dia a dia no resulta tan fàcil. A Vós, Tia, segur que no us sona estrany, tot això.

Ningú fa res per no guanyar res. Bé, hi ha moltes bones persones que sí, però no és el cas dels poderosos amb voluntat manifesta de ser-ho més. Aquí entren les intencions. Els mitjans de comunicació són una font de poder, doncs tenen la capacitat de crear i dirigir opinió. Els polítics dominants, principalment els qui estan governant i volen seguir governant, en fer-ho acostumen a posar-se en evidència. Si la seva voluntat és democràtica i ben-intencionada, no tenen por de perdre o, si en tenen, saben amagar-ho, perquè són valents i van amb la cara descoberta. Una persona governant autènticament demòcrata difícilment serà covarda. En canvi, les estratègies per seguir governant a qualsevol preu, com les que predominen per casa nostra, Tia, són pròpies d'aquells altres que utilitzen angoixa i falsedat amb intencionalitats tèrboles. Bé, en realitat, de tèrboles no en tenen res, com no tenen res de democràtiques ni de ben-intencionades: són clarament brutes. Alguns mitjans de comunicació i altres estaments poderosos, com un sistema judicial comprat per partits polítics, sistemes financers que determinen el valor de tot el que els dona la gana, o empreses que controlen els recursos més bàsics, també farien servir aquestes estratègies.

En primer lloc es crea una barreja de caos social i construcció de mentides accessibles, fàcils d'entendre i de recordar, que seran el pont cap a una mentida més grossa i consistent, però que ja serà fàcilment creïble gràcies a les mentides prèvies. La manca de memòria a mig i llarg termini dels individus i la facilitat per creure qualsevol cosa fan d'adob pel creixement de la informació falsa. Si tinguéssim temps per cercar a les hemeroteques, on es guarden còpies dels mitjans de comunicació amb declaracions i contradecaracions, el sistema hauria saltat pels aires moltes vegades els darrers anys en descobrir tot allò que alguns no mai admetrien haver dit.

La continuació de l'estratègia passa per escanyar una mica, fent creure que és necessari per al benestar del conjunt de la població. Amaguen, però, que moltes persones quedaran al camí. Igual com amagarien el número de suïcidis causats pels desnonaments i per l'ofegament per la crisi ocasionada. Com escanyen, Tia?

Fem una suposició que comenci amb les següents dades. Fa anys, l'actual partit de l'oposició va estar a punt de promoure la delimitació del preu del sòl per evitar l'especulació immobiliària. Va quedar immediatament paralitzat i esborrat del mapa, amb una velocitat extrema, malgrat que la Constitució Espanyola hi fa referència. Per fer-ho més creïble diem que governava el Sr. Zapatero. D'altra banda, ja s'havia posat en funcionament un procés per orientar les caixes d'estalvi cap al problema posterior de l'excedent immobiliari. Més endavant es va fer que les caixes passessin a convertir-se en bancs. A efectes del públic semblava que la llei les obligava, però, què passa amb les caixes que encara queden com a tals? O és que no les han obligat? O potser no són caixes però ho sembla? Són, coincidència o no, les que no van voler entrar al joc de l'especulació immobiliària. Poc temps abans, des de casa vostra, Tia, no s'entenia com aquí hi havia dos problemes associats: l'excedent de llars, d'una banda, i les dificultats per accedir a l'habitatge que tenia molta gent. Aquesta dada, Tia, la recordareu i, per tant, aporta realitat i credibilitat a la resta.

Plantegem més suposicions: als documents financers d'algunes entitats de crèdit (ironies del destí, crèdit és sinònim de credibilitat), a la paperassa de les anomenades «Preferents» es podia llegir el nom del Banc d'Espanya com supervisor de les transaccions realitzades, tot i sent els capitals subscrits a paradisos

fiscals. Ben poca gràcia fa que aquets documents no van ser lliurats a molts inversors, habitualment gent gran, fins que van haver de recórrer a advocats per tal de recuperar sota pressió la informació de les accions subscrites. Afirmem que la crisi ja havia esclatat per seguir dient que amb l'angoixa de perdre-ho tot, molts van acceptar per recuperar una part dels estalvis, signant descàrrecs a favor de l'entitat financera de torn.

Podríem seguir el joc suposant que avui encara hi ha qui diu que casa nostra no ha rebut cap rescat per part dels vostres col·laboradors, Tia. Fem veure amb sorna que potser es refereix a que el rescat ha anat a sanjar entitats financeres, les quals deuen ser les que estan dirigint certes directrius i polítiques del clan, a més de ser les responsables del fals rescat, o del rescat «inexistent» per als qui manen.

Introduïm a la ficció nous elements per a l'ofegament. Amb un element tan bàsic com l'energia elèctrica s'està prement el nus a la gola. A més d'encarir el preu de les energies netes i renovables per treure's del mig la competència de cooperatives que promouen la solar i la eòlica, fan i desfan pujades de preu que ofeguen als qui tenen menys recursos. També afecten la petita i mitjana indústria, la més nombrosa del clan. Podríem posar l'hipotètic exemple dels ramaders porcins. Amb les plantes de reciclatge de purins inutilitzades, els ramaders, quan tinguin les basses d'emmagatzematge plenes, no podran seguir engreixant animals i, possiblement, hagin de tancar les explotacions. Podríem aprofitar per introduir una pregunta reflexiva: ¿a qui beneficia aquesta mesura o de quina manera afavoreix per algun fet concret al govern del clan, autor o promotor actiu de la mesura? Afegiríem una altra reflexió en veu alta: això es dona en un lloc on funciona molt bé una cooperativa agrària.

A l'anàlisi d'aquestes suposicions podríem introduir, recuperant el discurs de la realitat, el creixement de l'angoixa entre els més febles. Angoixa que els porta a liquidar, de qualsevol manera, l'escassa propietat i estalvis acumulats per disposar de «líquid», és a dir, recursos a curt termini. Més feblesa. I ho aprofiten els poderosos per anar adquirint, a bon preu, allò que havia de servir per a la jubilació d'altres.

Podríem ampliar la llista de suposicions amb accions paral·leles en àmbits com l'educació, la sanitat i d'altres, arrodonint el joc de crear incertesa i angonya en el propi joc.

Seguiríem el discurs afirmant que actualment ens trobem en la fase d'escanyament, Tia, que en sí mateix, aprofundeix l'angoixa. Altre guany per al poderós i promotor de la falsedat i de l'ofegament és que l'angoixa fa pensar en el més proper i en el dia a dia, portant a perdre de vista la noció del temps i de la memòria. Després, qualsevol petita lllaminadura seria per a l'escanyat com nedar en l'abundància; lògicament, la lllaminadura es deixaria caure prop d'unes eleccions.

Per rematar el discurs, diríem «i la roda tornaria a començar».

Estimada Tia: em resulta molt interessant tractar aquests temes amb Vós. Ara, per acabar, us podria plantejar: ¿i si aquesta carta fos un experiment documental per tal d'avaluar alguna cosa concreta que Vós desconexeu? ¿I si fos el document complementari a una acció que no tingui res a veure amb la informació mateixa, per distreure la vostra atenció, o bé per posar-vos en alerta d'alguna altra cosa que, suposadament, jo secretament coneguéssiu?

Teniu raó, Tia, en dir-me que la mentida és una eina altament perillosa. Mal-

auradament, només es pot tenir gairebé del tot controlada amb recursos a l'abast de molt pocs: els poderosos. La cohesió social és la més potent de les eines de poder, però cohesió no vol dir ni pensar tots igual, ni haver de fer tots el mateix. Jo, per cohesió entenc respecte i educació. Amb condicions mínimes i suficients de benestar i salut. Amb deteniment i capacitat d'observació podreu trobar els punts clau que impedeixen orientar la societat en aquesta direcció i veureu qui s'amaga al darrere.

Ara bé, Tia: què hi ha de cert i de fals en aquest discurs? Ja m'ho direu.

Salut... i fins aviat.

2 març 2014

16. Creixement i poder adquisitiu

Bones, Tia:

Teniu al vostre servei una colla de treballadors d'un nivell... excel·lent, suprem! Un d'ells, fa pocs dies, afirmava que el nostre clan, per tal de seguir sortint del forat negre en el qual estem ficats, havia de tendir a abaixar els sous. No sé com us ho heu pres Vós, però a mi em sembla que li falta acabar la frase: s'han d'abaixar els sous dels polítics, dels responsables de les entitats financeres i dels directius de les empreses que contribueixen a l'espoli social, tots els responsables que estiguem perdent estat del benestar. Vull suposar que quan aquesta persona anava a acabar la frase el devien trucar pel mòbil o li van entrar ganes d'anar al vàter.

Deixar anar aquestes afirmacions em sembla una falta de respecte que a mi també em fa ganes d'anar al vàter. Per què, tal com ho va dir, s'interpreta és que s'han d'abaixar els sous dels treballadors. Com us tinc la consideració que us tinc, Tia, dubto molt que Vós contracteu gent que pensi d'aquesta manera.

¿On s'ha vist que aquesta societat que apadrina de fa tant de temps la lluita cap al benestar i la igualtat encara tingui individus que pensin d'aquesta manera?

Sempre podem pensar que aquestes afirmacions són fruit d'un moment poc lúcid del seu autor. Recordeu, Tia: fa pocs anys enrere, quan alguns dels clans familiar es van posar d'acord per fer servir la moneda única, l'euro, el preu de les coses per a la nostra branca familiar es va disparar i, per tant, la renda familiar va abaixar, i molt. D'això tothom se'n recorda prou bé. Per aquelles mateixes dates, els sous es van mantenir i no van anivellar-se ni amb els dels clans dels francesos, que són els més propers en la perspectiva mirant cap a casa vostra. Recordo comentar el tema amb col·legues d'aquell clan i estava clar que ells cobraven molt més per la mateixa feina. D'altra banda, aquests darrers anys que portem dins el forat negre la major part dels salaris ha disminuït. I, per acabar-ho d'adobar, molta gent ha quedat sense sou per manca de feina. Si dius a aquestes persones que les vols «rebaixar el sou» directament et preguntaran si estàs boig o et refereixes a que, per accedir a una feina, hauran de pagar, com amb les agències de feina temporal, o bé hauràs de pagar enlloc de cobrar per cada hora de feina que facis. No us estranyi que acabem per posar potes enlaire tot el sistema en qualsevol moment.

Vós, Tia, sabeu perfectament que tota aquesta farsa de la crisi i el forat negre està basada en dos coses que, matemàticament, són animalades: el creixement percentual constant, i tractar de potenciar l'economia reduint el poder adquisitiu de la gent. Seguir mantenint un discurs basat en aquestes premisses només porta allà on només un tarat vol anar a parar.

El creixement constant d'una economia només és viable si el percentatge de creixement és tan baix que no altera el funcionament de l'ordre global. Però aquest no és el cas, estem tocant fons quant a alguns recursos, i la manca de respecte a les regles del joc provoca desequilibris molt greus. Hi ha molts clans que ni intenten ni volen mantenir unes regles de joc beneficioses per a tot l'ordre global.

Pel que fa a potenciar l'economia reduint el poder adquisitiu de la gent treballadora i incrementant el dels qui més tenen... Vós sabeu ben bé a on ens porta.

El creixement infinit no té futur. Per fer-lo viable ha d'haver un decreixement paral·lel per una altra part, i no voldria afirmar encara que ho sembli, Tia, que aquest decreixement és el que s'està provocant a alguns dels clans familiars, com el dels grecs. Evidentment, si es destrueix per una banda es pot tornar a construir. O aturem els economistes que parlen d'aquest creixement constant, o comencem a poblar la Lluna, Mart i altres planetes: la Terra i els seus recursos no poden créixer a la velocitat que ho fa la plaga humana.

Pel que fa a treure capacitat de compra a la gent treballadora... Tia, Vós sabeu perfectament què significa l'estat del benestar i què implica la seva absència. Més amunt cito les «regles del joc». Algú està canviant les regles del joc cada dia: avui es pot fer això, demà no. Ahir era optatiu allò, demà t'obliguen a fer el què algú ha decidit. I això no permet que les petites i mitjanes empreses siguin competitives, ni tan sols les permet saber com hauran d'invertir.

Imagineu que aneu al casino a jugar a la ruleta. Aposteu 100 a Imparell i, mentre la boleta està rodant, el crupier decideix que el guany per l'aposta és la meitat del que estava establert prèviament. I quan cau a un número imparell, torna a canviar i diu que només guanyeu una quarta part.

Tia: el sistema financer és molt important per poder gestionar els capitals. Però el sistema productiu alimenta la creativitat, la investigació, l'educació, la competitivitat, a més de donar feina a molta gent i de menjar a moltes famílies. Les grans empreses són importants, però si el còmput global fa que hi hagi més gent dependent de les petites i mitjanes empreses, potser que ens replantegem qui afavoreix el sosteniment de l'economia.

Mentre els financers segueixin dient a cada instant on s'ha d'invertir i com han de ser les regles del joc, només alimentarem cobdícia i avarícia. I fam per l'endemà.

Tia, amb tot el respecte: potser que replantegeu cap a on ens porten els vostres representants.

Salutacions cordials.

9 març 2014

17. Veïns i fronteres

Benvolguda Tia Europa:

Hi ha una cosa que m'hauríeu d'aclarir perquè no me'n surto: els humans, estem fets per viure en societat o per ser individualistes i destacar uns per damunt dels altres? Aquesta és una pregunta que em formulo de fa molts anys i, per molt que la desgrano en altres inquisicions, no hi ha manera de treure'n l'aigua clara. Construïm associacions, federacions i agrupacions de tota mena, però sempre volem ser més que els altres. Com es menja, això?

Mentre algú no em demostrï el contrari, tots els humans vivim al planeta Terra. Per tant, podríem fer una associació anomenada H.P.T. (Humans del Planeta Terra), per exemple. Però, de què serviria una associació que donés cobertura a tothom? No fa falta, no creieu? El que fan les associacions és crear distincions. Els nostres clans tribals estan dividits per continents, per races, per països, per regions, per municipis, per barris, per escoles, per classes, per professions, per partits polítics, per comunitats de veïns, per famílies, per parelles, per amics, per clubs, per edats, per aficions... Pel que sembla, l'interès màxim de moltes associacions consisteix a diferenciar-se dels altres i el seu element primordial és intentar demostrar la pròpia superioritat. Penso que els individus realment superiors en alguna cosa no necessiten demostrar-ho. Ho han de fer les associacions?

La frontera és l'element creat per marcar els límits de les associacions. Les fronteres poden ser de molts tipus: les més conegudes són les que estableixen límits entre països. Però també és una frontera l'exigència de disposar del carnet de soci per entrar a un club del tipus que sigui. I la clau per obrir la porta de ca teva. I la nacionalitat obtinguda per haver nascut a un país o havent-la obtingut per altres procediments. I la servitud al cap d'un grup.

També considero fronteres relatives el coneixement i els idiomes, segons com s'utilitzin. Quan vas de viatge a l'estranger, per exemple, en trobar a un grup de persones que disposen la força de ser del país respecte a tu, la seva educació i el seu idioma poden actuar com fronteres per frenar el teu avanç cap allà on vulguis anar. Si no volen entendre't et poden deixar amb un pam de nas i no fer-te cos-tat; si veuen en tu cert interès, probablement faran per entendre't. Però si són persones amb certs valors, no tindran cap problema per donar-te un cop de ma sense esperar res a canvi.

Els valors, inculcats amb l'educació, amb l'aprenentatge (principalment quan som joves) i amb la cultura general, contribueixen a saber relativitzar les fronteres i altres barreres, encara que no són garantia de res, doncs no podem respondre per les persones que tenim enfront i les qui estableixen els seus propis límits cap a tu.

No em consta, Tia, que ningú hagi triat ni el lloc on ha nascut, ni la família a la que pertany. Si sabeu d'algú que sí ho hagi fet, m'encantaria preguntar-li com ho va fer. Alguns hem tingut la sort de poder conèixer prou gent com per triar els amics i les persones amb les qui som afins. Em sembla que som afortunats en aquest sentit. També hem tingut certes possibilitats de triar, de vegades, el club esportiu on apuntar-nos, la parella i, fins i tot, la comunitat de veïns.

Em sembla que moltes persones de l'associació H.P.T. no es troben en aquesta situació. Algunes fan tot el possible per creuar fronteres prohibides i acostar-se al nostre sistema de vida, posant en risc la seva. La seva «vida», s'entén.

Veig, Tia, que els treballadors que teniu contractats per gestionar l'associació dels nostres clans, podrien treballar al circ o a la tele, fent programes de xerrameca: d'una banda diuen i promulguen moltes coses, i d'altra fan i desfan sense importar-los gens ni mica si allò que van dir volia ser blanc, negre o taronja. Vós teniu definides les fronteres que delimiten l'associació dels nostres clans i deixeu la gestió d'aquestes barreres antinaturals en mans d'alguns membres del clan que, sembla, no saben o no poden controlar amb respecte, si és que posar pedres al plat de gent que s'està morint de fam pot considerar-se sinònim de respecte. I si és que l'establiment de barreres per evitar que els altres les creuin es pot considerar igualment una mesura de respecte. No ho sé, Tia, ho escric per preguntar-vos què en penseu.

Em sembla que les persones amb valors de respecte, les qui no necessiten demostrar res, tampoc no necessiten agrupar-se. Però estaria bé trobar-les i començar a agafar idees seves, demanar-les que contribueixin a fomentar allò que coneixen pel bé de la comunitat. De l'associació H.P.T., és clar.

Com ho veieu, Tia? Ho creieu factible? Què deuen pensar, aquestes persones? Com no surten als mitjans de comunicació, tampoc no és fàcil saber què n'opinen.

Espero amb ànsia els vostres comentaris.
Salutacions cordials.

16 març 2014

18. Els números no em surten

Estimada Tia:

Els números no em surten. Crec que no soc l'únic; penso que som molts els qui estem en la mateixa situació. A l'escola ens van ensenyar a comptar coses tangibles. Ens posaven exercicis com: un pagès té vint arbres pomers i cada arbre li dóna una collita de 50 pomes cada any; quantes pomes recollirà cada any el pagès? Si passàvem el curs ens complicaven una mica l'existència per tal que ens esforcéssim a aprendre més, posant preguntes relatives als quilos de pomes recolliria el pagès, i altres incògnites, però totes es podien resoldre.

Evidentment, les matemàtiques deixaven el pagès a l'escola, però te'l podies trobar en cursos superiors amb matemàtiques més complicades o impossibles de resoldre: el pagès que tots coneixem tenia vint pomeres, però li van dir que havia d'arrencar-ne tres per acomplir les quotes establertes per... per qui Vós ja sabeu, Tia. Les pomeres que li quedaren estaven assegurades per si queia una pedregada o per si un lladregot s'enduia la collita. El pagès, però, comptava fer la mateixa collita dels anys anteriors, doncs els arbres que havien crescut compensaven la collita perduda per les tres pomeres arrabassades. Tenint en compte que l'assegurança li costava un 7% dels beneficis que l'home tenia calculat guanyar cas que pogués fer la collita habitual de pomes, respongui les següents preguntes:

- a) Calculeu els guanys o les pèrdues ocasionades a la companyia d'assegurances per una pedregada que afecti el conreu de pomers del pagès, sabent que la cooperativa de pagesos a la qual pertany està formada per 437 agricultors que tenen subscrites pòlisses d'assegurances amb la mateixa companyia asseguradora, la qual només disposa de tres tipus de pòlisses, a saber: complerta, normal, mínima; i que la citada companyia només respon als danys causats a les primeres dues pòlisses, i ho fa: en el primer cas, pagant un 43% del valor assegurat a 6 mesos; en el segon, després d'haver-se celebrat el judici interposat pel pagès per reclamar les compensacions pertinents, pagant un percentatge de les despeses ocasionades pel judici.
- b) Definiu el grau de satisfacció del pagès en el cas que, anant a vendre a la cooperativa la collita no afectada per la pedregada, trobi que el majorista li ha rebaixat el preu un 2,8% respecte al que havia estipulat inicialment i que es correspon amb el crèdit que havia demanat el pagès per comprar un tractor de segona mà valorat en un 60% del preu d'un de nou.

Si això corresponia a un examen, sempre hi havia alumnes que aixecaven la mà per consultar en veu alta abans de començar a escriure:

- ¿Podem tenir en compte la inflació interanual, la tendència a la baixa del crèdit a les grans superfícies i a l'alça als petits empresaris i particulars per compensar la desviació típica cap a l'empobriment dels recursos naturals

causada per la gran massificació de la societat menys productiva proporcionalment a la voluntat enriquidora dels grans propietaris?

O un altre company:

- ¿Podem escriure només el procediment de càlcul? És que falten dades per poder desvetllar les incògnites...

En funció de la cara del professor (segons fos de tendència econo-cínica o econo-crítica) podíem saber perfectament quin dels alumnes estava suspès directament: el trepa o l'innocent.

Gràcies a la devaluació de la matèria primera, a les despeses dels transportistes, a les assegurances obligatòries, a la obligació de contractar personal qualificat, a les despeses socials, als intermediaris, a les aportacions a fons fraudulents, a les desgràcies per mal temps que les assegurances s'encarregaven de no compensar, el pagès va perdre la collita, les pomeres, la terra, la casa, i les ganes de treballar. En va quedar fins al capdamunt de treballar per mantenir un sistema on quatre produeixen menjar i altres béns i serveis, i quaranta es dediquen a parlar de percentatges del preu del diner, dels interessos, dels crèdits, de la borsa, de si la terra val tant o quant segons sigui per conrear blat o per muntar ciutats fantasma per a vacances. I aquests de la xerrameca són els qui cobren més!

Gràcies a que uns quants s'han assignat el dret de decidir què val la feina que fan els altres, la gent ja no vol treballar produint i donant servei; ara la gent vol ser funcionari a casa vostra, Tia; o president del Banc Mundial, o del Fons Monetari Internacional. Hi ha famílies senceres dedicades a la política, cosa que em recorda aquells alumnes-pilota que, sense haver sortit de la universitat ni tan sols haver ensumat una feina del seu ram, començaven a donar classes a la universitat. Què podien explicar del món laboral, aquells individus? I ¿què poden decidir de la vida pública persones que es dediquen professionalment a la política, sense tenir estudis de res ni haver fet res més que militar en un partit polític tota la vida?

No us estranyi que no em surtin els números. Al pagès tampoc no li sortien. Ni al sabater, ni al fuster, ni al forner... I no ens sortiran mentre segueixi havent una colla de trepes amb tendència a enriquir-se fent que a la resta de la gent li sigui més car treballar que quedar-se a casa.

Potser és això, Tia: ells han de decidir qui pot treballar i qui no?

I si formem un partit per decidir a quins trepes els donem una puntada al cul i a quins els donem dues puntades al cul, una a cada galta? Creieu que tindrem molts seguidors?

Tia: vull aprofitar per enviar una forta aferrada a tota aquella gent que s'està manifestant per la dignitat, per la feina, pels valors humans, pel respecte, pels drets, per la sanitat, per la justícia, per l'educació,... En resum: per la convivència.

Records

23 març 2014

19. Ceguesa voluntària, lucidesa absent

Estimada Tia Europa:

No us vaig veure als funerals d'estat de qui va ser President del Govern després de la mort del considerat el darrer dictador. Bé, no us vaig veure perquè jo no hi vaig ser, ni tampoc vaig veure els funerals a través de cap mitjà audiovisual. Hi éreu? Vàreu assistir-hi? Us van convidar? No sé si hauríeu pogut anar-hi. Jo només vaig als funerals per estar al costat de la família de persones conegudes de ben a prop.

D'altra banda, les notícies que s'han sentit arreu deixen molt que desitjar: tant de la casta de persones de la classe política com de la dels periodistes que alimenten el seu ego personal. Em sembla vergonyós, tot plegat. No obstant, reflecteixen l'escandalosa realitat del moment que vivim. Si no fos per un grup de persones amb les qui guardo molt bona relació i a les qui considero persones decents i honestes, ara mateix preferiria ser un bloc de gel a l'Oceà Pacífic o un cactus al mig d'un desert. Tot plegat, per què? Molt senzill: per la manera que tenen d'emprar les paraules per manipular el sentiment i la voluntat de les persones.

Quan aquell President del Govern va començar el canvi després de la dictadura jo era prou jovenet com per no estar al cas de moltes coses de la Història, que m'arribaven com les ones Hertzianes poden arribar a un taronger: no tenia coneixements per descodificar-les correctament. Diuen que va ser un bon home i un bon polític, cosa que no penso confirmar ni rebatre per manca de proves, ni a favor ni en contra. Només puc acompanyar en el sentiment llurs familiars i amics personals. En canvi, no estic gens d'acord en el tractament informatiu que s'ha donat de certs temes al voltant d'aquesta persona.

Per començar, es parla del Primer President de Govern de l'era democràtica. Certament, el primer i, també, el darrer. Sí, el darrer. L'era democràtica d'aquest país va començar en morir un dictador, i va acabar en començar el bipartidisme absolut, nou procés de dictadura descarada i encoberta gràcies a una constitució creada en un moment difícil, i que hauria d'haver estat modificada al cap d'un lustre o una dècada per tal d'evitar arribar allà on som. Però, per què fer-ho, si hi havia molta gent a qui afavoria el sistema construït?

Ara gairebé ja està tot perdut, és evident. El que havia de ser la construcció de l'estat del benestar va ser un miratge argumentat en la dialèctica, en l'ús intencionat de la paraula fluctuant en el discurs polític, la qual cosa ha deixat en evidència que és ben diferent allò que es diu d'allò que es vol fer. En el moment present alguns governants ja no s'amaguen tant i escampen sense miraments les bestieses que volen fer, per fer-les tant si el poble sencer vol com si no. És el fet d'haver estat triat per les urnes que, argumenten ells mateixos, legitima les seves accions; això, evidentment, no correspon a la definició autèntica de la paraula democràcia, sinó a una nova definició tècnicament generalitzada per justificar les pròpies i brutes argücies. Arribats a aquets punt no queda massa espai per oferir als joves il·lusions d'un futur estat del benestar, doncs la privatització i el repartiment dels recursos públics està conduint aquest estat a la seva màxima

destrucció. Algunes ments amb coneixement ho defineixen com «estat en situació de fallida jurídica», doncs la justícia depèn d'una persona qui estableix els criteris polítics per assumir les decisions judicials importants, cosa que ens allunya radicalment de la veritable democràcia.

Als funerals d'aquell President del Govern democràtic hi assistiren molts polítics, anteriors i actuals. Molts, pel poc que jo he sentit, han utilitzat la buidor de les seves pròpies paraules per recitar en públic idees posant l'exemple exemplar d'aquell a qui acomiadaven. Per quedar ben a gust, els mitjans de comunicació de tendències declarades han usat aquests discursos per llençar els trastos al cap dels contraris i atiar la mala llet entre l'audiència, cansada per tantes banalitats i per la realitat a la que ens han dut.

Estimada Tia Europa: tanta sort si no us trobàveu entre tota aquesta patuleia, encara que, penso, Vós tampoc no esteu fent els vostres deures com esperàvem. Evidentment, i sense desitjar cap mal ni a ells ni a Vós ni a ningú, espero que no es faci cap més funeral d'estat malbaratant recursos econòmics públics que haurien d'anar dirigits a la gent viva que ho està passant malament per la mala gestió pública dels governants, actuals i pretèrits, els qui encara estan xuclant recursos en benefici propi, quan no s'ho han guanyat de cap de les maneres.

No puc enviar-los, ni a ells ni a qui els donen suport, mostra afectiva de cap classe; em sap greu, tinc la sensació que s'han convertit en enemics dels valors i dels drets humans. Haurien de llegir dos magnífics assajos de Saramago: «Assaig sobre la ceguesa» i «Assaig sobre la lucidesa», però ho haurien de fer amb ganes d'entendre i assumir el missatge, cosa que, dubto, entri en els seus esquemes.

Per tant, dedico les meves limitades forces a desitjar el millor al jovent i a totes les persones de bona voluntat lluitant contra aquesta onada de despropòsits. I també a Vós, Tia: esperant que capteu el missatge i també poseu fil a l'agulla, per cosir i trenar una autèntica i ferma xarxa social, no per punxar globus plens d'aire.

Fins la propera.

30 març 2014

20. Qualificatius excloents

Hola Tia:

Darrerament dono voltes a l'ús i abús dels adjectius, més endavant veureu els motius. Ara, però, començaré amb un exemple senzill per tal de fer la introducció menys pesada.

Suposem que ens trobem dins una sala de festes i, per un excés d'aforament, els responsables fan sortir unes quantes persones:

– Per raons de seguretat, hem de demanar que surtin del local 50 persones. Com tothom ha pagat entrada, farem torns per tal que tots puguin passar una bona estona. Així doncs, començarem per que surtin les 50 persones més altes i després...

Podrien haver triat altres qualificatius: baixos, morenos, rossos, o divisió per sexes, o per edats. D'això en saben els qui fan estudis de mercat. I, avui dia, al mercat, ens trobem un adjectiu referit a un col·lectiu concret que, tot junt, em crida l'atenció: banca ètica.

No cal que us comentis res del qualificatiu, doncs podríem estar hores i dies donant voltes al tema. Però aquesta segmentació del mercat de la banca estableix uns paràmetres clarament diferenciadors: si hi ha banca ètica, vol dir que l'altra banca és no-ètica?

Cercant als buscadors d'internet, Tia, trobareu unes poques entitats, al nostre país, sota el paraigua de banca ètica. En canvi, la majoria d'entitats que coneixem no hi són. Malauradament. I doncs, què passa amb aquesta exclusió? Segons la teoria de conjunts, aquella que ens explicava el grup de pertinença, entre altres coses, es podien donar casos de formar part de dos grups sempre que no fossin excloents. Així, un banc podria ser ètic i, al mateix temps, ser estranger. O ser no-ètic i nacional. Però no es pot ser estranger i nacional, ni tampoc no es pot ser ètic i no-ètic al mateix temps. O sí?

La qüestió dels bancs és molt important, Vós ho sabeu perfectament. El seu paper és més important que el de l'estat per a la vida de la majoria de gent; darrerament s'ha posat més de manifest. L'estat, suposadament, el forma el conjunt de ciutadans del país. I, amb tot, el conjunt dels ciutadans no pot treballar conjuntament per tenir més força que les entitats dedicades a manipular el valor de les coses. Coses, moltes d'elles, necessàries per la vida diària i, a més, algunes recollides a la Constitució com drets dels ciutadans, com el dret a una vivenda.

No recordo massa bé allò dels sil·logismes, però tampoc fa falta ser un filòsof per arribar a certes conclusions:

- Si la banca en general no diu res de l'existència d'una banca ètica, serà que accepta la consideració de banca no-ètica.
- Si aquesta banca no-ètica té capacitat de decisió per damunt dels estats i dels ciutadans, es poden donar dues situacions: els estats que juguen a favor de la banca, i els estats que no tenen força per lluitar contra la banca.
- Els estats que juguen a favor de la banca no-ètica, prou que haurien de ser considerats estats no-ètics.

Ara bé: com pot un estat arribar a ser no-ètic? La pregunta és aplicable a qualsevol tipus de govern.

- Si el sistema, per democràtic que es consideri, cau repetidament en el mateix parany, el sistema falla.
- Si els ciutadans accepten i admeten el sistema tal qual és, fallen els ciutadans.

I llavors, Tia, les deduccions em porten a una altra pregunta: els ciutadans que accepten i admeten un sistema no-ètic, han de ser considerats no-ètics?

Em sembla que la darrera deducció no és del tot correcta i hauríem de tornar a estudiar la teoria de conjunts. De tots els ciutadans que admeten i accepten el sistema, suposo que n'hi ha que sí tenen males intencions, però trobaríem molts altres que, per delegar o per altres raons, simplement confien en el sistema. Fins que el propi sistema se'ls menja amb patates (per dir-ho suaument).

Vós, Tia, preferiu patates o verduretes, d'acompanyament?

Bon profit; no us oblideu de fer el rotet, en acabar, Tia. I s'horeta, que la digestió pot ser pesada.

6 abril 2014

21. Tornant a les il·lusions

Bones, Tia:

Aquí, al magnífic llogarret on vivim ara, hi ha un grup d'amics que formen una associació que cada any reparteix premis. Així, com ho llegiu. Sí, i els reparteixen de dos en dos. Us ho havia de comentar per posar-vos en antecedents del que us explicaré a continuació.

Ahir, precisament, van fer els lliuraments i els guardonats són persones compromeses amb les il·lusions: un, el premi particular, una persona que ha destacat per la lluita en favor d'un col·lectiu de gent avocada al fracàs. El guardonat, Mn. Llorenç Tous, ha remogut cel i terra per joves i no tan joves en els llindars foscos de la marginació, és a dir, a l'altra banda de la seva frontera. És cert que ha tingut ajuda en la seva feina, però la gent confirmà que ell tirava del carro. Segurament, allò de remoure cel i terra no deu ser gens metafòric, sinó ben real tenint en compte la professió del guardonat.

L'altre guardó va anar cap a un grup de gent que, de fa anys i sent substituïts progressivament en funció de necessitar força més jove per empènyer, es dedica a organitzar l'arribada de SS. MM. els Reis d'Orient, contribuint a que tot sigui una festa per als més menuts, plens d'il·lusions a començaments de gener.

Hauríeu de veure la feinada que fa, també, aquesta gent, per tal que SS. Majestats s'ho trobin tot a punt per fer el repartiment de regals a la mainada. Jo, la primera vegada que vaig anar al moll a veure'ls arribar, ho vaig veure més o menys normal. Hi vaig anar per conèixer una més de les coses que es fan al municipi, que desconeixia per complert. Em va semblar un espectacle com d'altres, no m'hi fixava en res especial i no podia caure en la greu errada d'apreciació que estava cometent, doncs em mancava molta informació.

Després de veure la pel·lícula que passaren durant el lliurament dels premis i de sentir comentaris d'uns i altres estic obligat a rectificar: ara sé que hi ha un grup que es posa en marxa de manera voluntària en acabar l'estiu, que durant uns mesos van a fer unes i altres tasques, que tot va agafant cos la primera setmana de gener per, un cop SS. Majestats siguin aquí, els nins i nines amollin aquelles il·lusions que els pertoca amollar.

Doncs si, ja està, em direu.

Doncs no, no està, us responc.

No està perquè la il·lusió és la força que mou muntanyes, l'energia que pot amb tot i amb tots. I no pot ser que les il·lusions dels menuts acabin el dia 7 de gener ni amb la seva infantesa. No pot ser que la il·lusió dels joves (d'esperit, d'ànim i de voluntat, sigui quina sigui la seva edat legal) es vagi fonent cada vegada més i quedi devaluada enfront de l'endemà.

A l'anomenada «Comissió dels Reis» hi són i hi han participat persones de tota casta i diferències possibles, si més no, pel que jo he pogut observar. Si, amb les seves divergències, han pogut fer aflorar les il·lusions de centenars de persones, moltes vegades en condicions de simplicitat i amb una espectacular manca de mitjans, em demano quins motius fan que la seva força, capacitat de

treball i empena no pugui ser aprofitada amb altres objectius que concentrin tones i tones d'il·lusions per a més gent i en més moments de la vida.

Sí, Tia, ja sé que no tothom pot estar al cent per cent en tot moment. Però tampoc es tracta d'això. Quan uns no poden empènyer, que ho facin altres més frescos, no? Així deuen haver funcionat la majoria de les civilitzacions al llarg de la història de la humanitat. Però, si tanta gent d'una població treballa o ha treballat per amor a les il·lusions dels infants, no podríem seguir l'exemple i fer aquesta tasca extensiva a la resta de l'any i de la vida de les persones?

No sé perquè, la meva imperfecta intuïció em fa sospitar que hi ha poders malèfics que impedeixen que la gent estigui contenta, satisfeta i que «progressi convenientment». És clar que tampoc deu ser massa clar saber què significa estar satisfet ni progressar convenientment. I, potser, aquí trobem el mal major: mentre uns es conformen amb unes determinades coses, altres estan picats per la mosca de la insatisfacció, del voler més i més. Si sabeu d'algun antídoto contra aquesta picada, ja ens ho comunicareu.

Bé, Tia, ho deixo aquí per no fer tard, em fa il·lusió que rebeu aquesta carta a temps. Mireu, és una ximpleria, però què vols?! A mi m'agrada veure la satisfacció senzilla i natural de la gent. Jo no us veig la cara, Tia, de fa molt de temps: potser trobeu que sóc un ximplet sense remei i llenceu les cartes a la brossa! Però tan se val: em faig a la idea que esteu bé i que us agraden. Si no és així, ja m'ho direu.

Bona setmana!

13 abril 2014

22. Semifinals de la Xampions

Hola Tia!

Els equips han saltat als terrenys de joc després de fer unes sessions d'escalfament! Els àrbitres s'ho miren des de les seves cadires respectives. Les grades dels estadis estan plenes a vessar, encara que molts espectadors semblen ocupats comprant begudes i menjar, d'altres estan distrets amb les pantalles de butxaca, d'altres comenten coses que, des dels nostres llocs de comentaristes, no podem escoltar.

Seguim mirant al voltant... però... tornem la vista cap als camps de joc, els equips ja han començat a jugar les seves partides!

Veiem que hi ha equips incomplets, no tots els jugadors són presents ni tan sols a les banquetes. Veiem que hi ha equips que mantenen la seva jugada per molt que els contrincants, no tan forts, tracten d'impedir-les. Proven tota mena d'arguments; fins i tot, n'hi ha que busquen procediments que no semblen basats en el reglament. Busquem la posició dels àrbitres: què diuen?

El reglament és el mateix per a tots, els equips ho saben. Alguns dels àrbitres principals fan l'ullet a l'equip que domina la jugada. Observem com s'acosta un senyor molt ben vestit, amb cigar a la boca i capell de copa a les mans, per parlar amb els àrbitres principals! Aquests l'escolten afirmant amb el cap; mare meva, què els deu estar dient? Això tocaria estar prohibit! Un dels àrbitres fa un gest a l'entrenador de l'equip que domina la jugada. Els jugadors dels equips contraris ho veuen i s'exalten! Fan gestos duent-se les mans al cap, aixequen els braços davant de les tribunes dels seus seguidors. La gent d'aquelles zones de les grades exclama, crida i s'aixeca enfurismada!

Els seguidors dels equips que dominen estan més tranquils, mengen, beuen i riuen tranquil·lament asseguts veient la partida. D'aquesta banda se sent un renou greu, com dient «buuuuuu» cap a l'afició exaltada.

Els equips febles segueixen atacant per provar d'aturar la jugada de l'equip dominant! Miren de driblar els oponents, de doblegar-los, d'arraconar-los a les seves àrees de joc, sense aconseguir res.

Oh, què passa? Un d'aquests equips petits creua al camp de l'equip dominador i s'hi afegeix a la seva defensa! Com és possible? Veiem un altre espectador de les llotges preferents que fa un gest d'aprovació amb el polze alçat i afirmant amb el cap! Això és massa! Ah! Mireu les grades dels seus seguidors: un grup de cambres i cambres els està servint menjar i beure a plaer, la gent s'hi està llençant i no fan cas del partit!!!

Un dels equips que encara defensen l'oposició prova d'apel·lar als àrbitres: no sabem què els estan dient, però gesticulen amb molta insistència assenyalant l'equip principal, com si no acceptessin la jugada realitzada! Els àrbitres es mostren impassibles, veiem des de les nostres posicions com neguen amb el cap i, pràcticament, ni tan sols es miren l'equip que els està increpant.

Atenció: sentim que es posa en funcionament el sistema de megafonia, sembla que els àrbitres justifiquen una decisió polèmica:

– Tots els equips coneixeu les normes i esteu dins el mateix procés, teniu les mateixes oportunitats i heu de saber com aprofitar-les.

– Però les normes no admeten aquestes jugades!!! –se sent la veu de l'entrenador de l'equip que apel·lava a través del micròfon obert del jutge principal.

– Qui diu que les normes no admeten aquestes jugades? Ens heu de dir com hem de fer la nostra feina? –és la resposta de l'àrbitre qui xerrava, deixant el micròfon obert. – Voleu que us fem fora del terreny de joc?

L'interlocutor de l'equip apel·lant es duu les mans al cap i es gira donant l'esquena a l'àrbitre principal, gest que no està ben vist i que li pot costar... Oh, sí! L'han expulsat del terreny de joc, l'inhabiliten!

Al camp de joc els equips de l'oposició xerren entre ells. Els ànims estan molt exaltats mentre l'equip defensor, amb la contribució de l'equip afegit, segueix fent les seves jugades i marcant distàncies. Cada vegada que guanya punts estableix més diferències de força respecte als altres equips. Veiem com, a les llotges superiors, cada vegada més espectadors onegen banderes de l'equip dominant. Sembla que la partida té un clar favorit!

I ara! Què està passant? A l'altre camp de joc l'equip guanyador, un cop acabat el partit, abandona el terreny i, sense passar pels vestidors, entra al terreny de joc que tenim aquí! El dubte que teníem era a saber a quina banda faria costat... però no, es posa clarament a favor de l'equip dominador! Quina la que caurà damunt dels equips de l'oposició! Això serà massa! La partida està servida, senyores i senyors, la final tornarà a ser la de sempre: els dos equips que marquen les regles del joc es tornaran a trobar a la final d'aquesta Xampions, una vegada més!

Així doncs, Tia i altres espectadors, acomiadem la retransmissió i donem pas a les festes i altres distraccions de rigor. Moltes gràcies per la seva atenció, fins la propera.

Inèdita

23. L'Ordre del Gran Desordre

Com va, Tia, us va agradar l'espectacle esportiu de la setmana passada?

No volia ser més que una petita mostra de la forma com, algunes administracions, gestionen la seva oportunitat d'administrar. No deixa de ser curiós que una de les primeres accepcions de la paraula *administrar* sigui «aplicar a algú alguna cosa que li sigui útil»; altra no menys curiosa diu «curar». Al costat d'aquests significats també trobem «gestionar», no faltaria més!

Jo cada vegada em trobo més distant de l'Administració! Sí, d'aquesta, amb majúscules, la que ho ha de supervisar, regular, gestionar, controlar tot, absolutament, tot. Crec que no soc l'únic. És més: penso que som tants, els qui creiem ben poc en com es gestiona l'Administració, que podríem formar una societat secreta. Un secret a crits, ves, no cal que ningú caigui de la figura, ara. És més, crec que tots els socis d'aquesta societat coincidim, sense haver-nos posat d'acord, en el nom de l'ens que ens agrupa: «l'Ordre del Gran Desordre».

Un va a una oficina de l'Administració i li donen data i hora per a un altre dia. Això, anant bé, és clar. El més normal és que l'Administració li suggereixi, com qui no vol la cosa: «no això no podrà ser». No li diu: «això que demana necessita aquesta rectificació», o bé «vostè ha d'aportar tal o qual cosa...» No: «això no podrà ser». Especialment, si ets de l'Ordre del Gran Desordre. Si pertanys a un altre grup llavors la resposta anirà en funció de la afiliació de qui t'atengui. Si, per posar un exemple senzill que Vós pugueu entendre, qui representa l'Administració i el sol·licitant van anar a escola junts, llavors sí que «mirarem què podem fer». Ara, com hagueu militat a l'equip contrari, no passeu pena, no: «això és impossible». Del tot. *In eternum*.

Mentre els qui gestionen l'Administració puguin anar fent al seu aire no hi ha problema per als administrats. Ells també poden fer i desfer al seu aire, sempre i quan no empenyin gaire. Quan els administrats comencen a tocar el que no sona i dur problemes a l'Administració, aquesta comença a regular; és a dir, limita les actuacions dels administrats per tal d'evitar que es generalitzin els problemes. Però en el moment que els Administradors suprems comencin a veure afectats els seus interessos, posaran tota mena d'obstacles a la vida dels administrats.

L'Administració és com una gran família. Els pares i les mares de l'Administració tenen afany de poder, que no és altra cosa que voler fer i desfer per damunt dels altres. Aquesta qüestió és, en sí mateixa, la que distancia d'ella els membres de l'Ordre del Gran Desordre, perquè aquests volen viure i que els deixin viure sense més aspiracions de poder que menjar, dormir, treballar, descansar, emocionar-se, gestionar allò que tenen sense desitjar més que no els fa falta; és a dir, tenir salut, física i mentalment parlant. I deixar que els veïns facin el mateix sense empenyar-se mútuament. Que, si poden fer una torrada junts de tant en quant, ja els està bé.

A l'Administració hi ha també els fills, adoptats, que són persones diverses: unes van en línia amb els tutors, i ja els està bé; altres són membres d'aquella Ordre del Gran Desordre, els quals entenen que, amb la quantitat de maneres

de pensar i de fer que hi ha, fa falta organitzar una mica, però només una mica, la vida en societat. Per organitzar s'entén establir unes mínimes normes de convivència, que no tenen per què anar vinculades a unes idees concretes ni a afiliacions determinades. Aquests individus són els qui, quan l'administrat demana una cosa, acostumen a mostrar-se sol·lícits, ajudant-lo en tot moment i procurant encarrilar la demanda cap a la fi requerida.

Per agafar amb pinces són els avis i les àvies de l'Administració. Aquells qui, havent estat pares i mares, es jubilen ostentosa i amb dret de puntada, és a dir, dret a dir, opinar, promulgar i establir criteris públicament de com s'han de fer les coses, per molt que ells mateixos hagin demostrat activa i passivament no tenir-ne ni idea ni voluntat de fer-les correctament pel bé de la comunitat. Perquè l'interès era assolir un estat de poder. Alguns d'aquests avis, ben pocs, callen; però segueixen vivint a cos de rei, els privilegis que no els els toquin!

A mida que la família administrativa augmenta i disminueixen els recursos a repartir les accions per mantenir la quota de poder es fan més dures i agressives. Quan no es pot reduir més l'educació dels administrats es practiquen altres mètodes per limitar la seva capacitat de pensament i d'actuació. I així va creixent la gran família de l'Administració, acotant cada vegada més l'administrat i munyint-lo per treure'n tota la llet possible, la bona i la dolenta: els recursos, que es queda l'Administració, i l'emprenyament, que es queda l'administrat.

És com un gran guinyol, un teatre de titelles, on unes mans invisibles o molt difícils de percebre van movent els fils dels pares i de les mares, mentre aquests mouen els fils dels fills, i aquests són els dolents de la comèdia, repartint garrotades als administrats, o els qui fan les bones accions i acaben figurant com brètols, encara que no ho siguin. I, mentre uns van estirant del fil per pujar als nivells superiors i tractar de guanyar quota de poder, altres fan la seva, cada vegada més distants d'aquests poders.

Tal com van les coses, no tardarà el dia que l'Administració haurà de penjar el cartell «Tancat per manca d'administrats». Si els segueix escanyant, acabarà penjant-se ella mateixa.

En fi, Tia, tampoc no acabo de veure massa clara la vostra relació de parentiu amb els pares i les mares de l'Administració. Què potser figureu com l'Administració de les Administracions? Ja m'ho aclarireu. Que ho passeu bé.

27 abril 2014

24. Riem, mentre puguem

Hola Tia:

Sí, ja sé que no vàreu rebre la meva carta el darrer diumenge. I no, no me'n vaig oblidar; tampoc no va ser problema de correus, ni que no trobés segelles per enviar-la. És molt més senzill que tot això que imagineu: no vaig trobar el moment per escriure-la! Tal com ho llegiu, Tia, no n'hi doneu més voltes!

Ara ja esteu mal acostumada. No, Tia, no me n'oblido, de Vós. Massa que hi penso! Per alguna cosa tenim la memòria, no? Hi ha qui només se'n recorda de la gent quan la necessita. A mi em sembla més interessant pensar sovint en els amics i els coneguts. M'agrada pensar en aquelles persones que van fent la seva vida, com formiguetes, i que sempre estan disposades a donar un cop de mà quan a algú li fa falta. I també en aquelles altres que sempre tenen un somriure, sigui quina sigui la situació, un somriure que s'encomana. També penso en les que fan riure, les que procuren treure't una rialla. No com jo, Tia, que la meva cara duu una expressió que fa por. Entre nosaltres, alguna vegada m'ha passat pel cap fer-me una operació d'aquelles que t'estiren la pell d'aquí i d'allà, però no seria per treure arrugues, no; si estressin una mica des d'una orella i una mica des de l'altre potser els llavis tendrien a pujar pels costats i, d'aquesta manera, tindria un somriure permanent. Però em fa por que, en obrir la boca, les orelles vinguin cap endavant i quedin com cucals davant els ulls. Llavors sí que la gent se'n fotria de mi! I no podria anar mai a dinar amb amics o a un lloc públic: us imagineu el moviment de les orelles, a cada mastegada? Semblaria un moscard! A l'estiu encara serviria per ventar-me, això sí, però hauria d'estar mastegant xicle tot el dia. Em penso que això de les operacions d'estètica serveix per apujar o per donar volum a altres coses, però no estan dissenyades per a crear somriures.

Què voleu que us digui. Potser seria més fàcil apuntar-me a un gimnàs i fer exercicis d'estirar la musculatura de la cara per mantenir el somriure més fàcilment. Amb el somriure fins la mort!

No, no, això no. No m'agradaria que em recordessin per una falsa rialla, un somriure manipulat. Sincerament, també entre Vós i jo i que no surti d'aquí: jo procuro riure molt, i també procuro riure'm-en molt de tot allò que és digne de ser rigut. I de tothom. De tothom de qui cregui que puc riure, començant per jo mateix. Què seria la vida sense bromes? Jo vaig tardar molts anys a aprendre a fer broma, i encara no n'he d'aprendre molt. Fins i tot penso que el somriure és bo en situacions que la gent acostuma a estar trista, com els funerals. No faig com uns que conec, que van haver de sortir de la cerimònia perquè els va donar el riure brètol, aquell que no pots aturar. Però sí m'esforço a oferir el somriure a aquells que ho estan passant malament, quan han perdut una persona estimada, si els tinc certa confiança.

Imagineu-vos que vaig amb el meu posat seriós! Quin desastre, no? Recordo un senyor holandès amb qui vàrem contactar en un viatge, ell de vacances i jo fent feina. Jo estava maniobrant el timó, donant ordres als tripulants amb les amarres, les defenses, etc., amb la veu un xic alçada per a què tothom m'escoltés bé. En acabar em va amollar en anglès:

– Gabriel, somriu! Somriu!

També recordo que ell s'havia agafat un temps sabàtic per anar navegant amb la família pel Mediterrani i pel Carib. I que jo duia al cap moltes altres dèries, a més de tractar que el viatge sortís perfecte per als tripulants.

– No sé estar concentrat fent feina i rient al mateix temps –vaig respondre més tard.

És clar, si la meva professió fos fer de pallaso n'hauria de saber per nassos! Però no, algú havia posat una embarcació a les meves mans, i els tripulants confiaven en mi. Llavors encara no havia tingut la idea d'operar-me les galtes per provocar el somriure, potser hauria tingut més èxit, qui ho sap. Potser m'hauria refredat més sovint, si cada vegada que havia d'aixecar el cap per mirar les veles la tensió de les galtes em feia obrir la boca com un babau. Encara m'hauria entrat un peix volador d'aquells que apareixien per coberta a les nits!

No, la vida poques vegades ens ofereix una segona oportunitat. Habitualment, quan hem pres una decisió, després de valorar-la ens toca tirar endavant. I si vaig decidir no escriure-us la setmana passada, Tia, és perquè vaig voler pensar en altres persones que ens van abandonar i estar al costat dels familiars i amics. Sí, va ser una setmana moguda, amb altres qüestions al mateix temps. I no tenia esma per escriure. Prou que haurem de recordar-nos de Vós, d'ara fins dia 25, no? I Vós, Tia, ja penseu, en tota la vostra família? No sé, tinc la sensació que sovint us oblideu de nosaltres i deixeu fer a aquells gamarussos que teniu per servents... No estareu tornant a pimplar i a fer exercicis d'alçar el colze? Ja recordeu quina és la vostra responsabilitat?

Va, feu un esforç i escriviu-nos alguna de les vostres grans idees. I, ja posats, feu còpies i envieu-les a qui ja sabeu, no sigui que el 25 de maig ens doni algun disgust.

Fins aviat!

11 maig 2014

25. Miss Europa

Estimadíssima Tia:

El proper 25 de maig sereu l'estrella de la festa, no és així? Ja esteu preparada per a la vostra re-coronació? Vull dir si ja heu tocat la cresta a aquells qui es creuen que han de manar més que Vós i a aquells altres que no respecten res del clan familiar...

Sí, Tia, la vostra és la festa d'una coronació reiterada. Tothom parla en nom vostre; tothom proclama les vostres excel·lències; alguns s'atreveixen a parlar de la vostra vellesa! Sí, vellesa amb «V»! Quina poca solta, citar la vostra edat en públic... Suposo que heu d'aparentar que no sabeu res, fer-vos de pregar i totes aquestes representacions teatrals obligatòries del moment per salvaguardar el bon nom. No és així? És clar, no queda més remei si volem mantenir els lligams del clan familiar. El que no sabem molts de nosaltres és què votarem realment: tinc la sensació que el vostre nom es fa servir per als interessos particulars de molts dels qui es presenten.

Hem de votar una altra *troika* que farà i desfarà seguint els mandats de ningú sap qui? Hem de votar aquests famosos homes de negre que, segons es parla, es passegen pels clans familiars dient-los què han de fer i com, mentre altres neguen haver-los rebut ni acollit a casa seva? O potser hem de votar un sistema bancari que publica els seus ingents guanys anuals i que, quan les coses no li van tan bé, plora i es queixa, per acabar rebent rescats financers que no es poden ni comptar de tan elevats? Potser podríem votar per una unió forta enfront de les aberracions contra el Planeta, incloent-hi els humans i altres espècies animals i vegetals, i els recursos naturals... o creieu que és millor votar per una unió que treu pit amb molta força quan ha de pronunciar amenaces, però que només actua contra els qui tenen quatre estalvis per treure'ls i deixar-los desnonats?

Votarem, Tia, per una democràcia global? Votarem per una organització que sigui per damunt dels països i no faci el ridícul com l'Organització de les Nacions Unides, que no pot aturar una guerra civil, o votarem a favor de la unió d'indústries i fabricants d'armament?

Votarem per aconseguir millorar tots junts en educació i en investigació, o votarem que cada partit faci i desfaci el que li doni la gana promovent que els joves tinguin cada vegada menys coneixement i molestin menys als qui governen? Votarem *titulitis* o votarem aprenentatge i coneixement? Votarem per haver de fer cursos i més cursos, per acreditar amb titulacions el fet d'estar aparentment capacitats, o votarem per fer, aprendre, conèixer i ensenyar els coneixements adquirits? Votarem per protegir amb patents els avenços de la medicina, o votarem per promoure una població sana en tots els sentits? És clar que, per això de sana, primer ens hauríem de posar d'acord en la definició, no sigui que surti algun altre *crack* d'aquells que volen una raça pura...

Votarem per cossos de policia que lluitin contra les injustícies socials, o per grups armats al servei dels governants? Votarem per promoure la unió democràtica, o per les decisions unilaterals i les cruels animalades d'alguns partits polítics en defensar els grups econòmics més poderosos?

Votarem per tenir una Constitució única que permeti als més dèbils mantenir els seus drets? Realment, això entra en els plans electorals del sistema, Tia? Votarem que a la Constitució, allà on posa que tothom té dret a un habitatge digne, es castigui als qui promouen l'especulació del sòl mentre quedi una persona desnonada? Votarem contra les corrupteles del sistema, o votarem per mantenir un sistema que segueixi donant força als més forts i promovent la força i el poder com elements primordials d'heroïcitat?

Vós Tia, què creieu que votarem?

Per què no canviem el sistema de votacions? Per què no li concedim una oportunitat als més febles? Per què seguirem donant més força als més forts?

Per quin motiu, Tia, alguns grups que demostren clarament la seva tendència xenòfoba, van creixent i accedeixen a aquestes eleccions, quan tots tenim en ment el que va passar encara no fa ni cent anys? No som capaços de trobar un mètode que, sent respectuosos, permeti definir un sistema social equilibrat i rigorós al mateix temps? No està preparada la humanitat, encara, per viure en pau? Vós, Tia, que heu vist néixer i morir tants familiars vostres, que heu tingut l'oportunitat de xerrar amb tanta gent humil i intel·ligent, sàvia i pacífica, encara no esteu preparada per apadrinar un sistema millor?

Per què, Tia, per què?

No em digueu que és per la necessitat de sentir-vos estimada i important, perquè no m'ho crec. No vull creure-ho. Hi ha centenars de milers de persones que viuen sense necessitat de ser més que els altres. Fan feina i tornen a casa amb les seves famílies sense afany de protagonisme. Aporten a la comunitat el que la comunitat els demana. Lluiten en silenci per no destorbar. Fan la seva vida anònimament, amb els amics, coneguts i familiars. El sistema els escanya i segueixen fent feina, doncs la subsistència de llurs famílies és el més important per a totes aquestes persones anònimes.

Ara ens diran que hem d'anar a votar i... anirem a votar? Anirem a votar, Tia? Però què hem de votar: un botxí que acabi de rematar-nos per què la comunitat i els poderosos es quedin el que no s'han sabut guanyar fent feina, el que no els pertoca? És això el que hem de votar: un altre botxí?

No trobeu que ja n'hi ha prou, de mentides, Tia? No trobeu que el sistema té massa ganduls a sou, amb grans noms, que no solucionen els petits problemes dels ciutadans anònims?

De vegades penso si no us heu acomodat massa en el càrrec de Miss Europa. A la vostra edat, sense voler faltar-vos el respecte, hauríeu de mirar-vos menys la corona i l'estètica aparent, i posar les coses clares damunt la taula. Si els homes de negre no funcionen poseu dones de verd i que carreguin contra tots aquells qui no han acomplert les seves promeses electorals. Elimineu la *troika* i feu que les Constitucions es converteixin en una Constitució de Drets Humans Bàsics i Fonamentals per a tots, i si algun clan vol establir clàusules particulars, assegureu-vos que mai puguin atemptar contra els drets anteriors. Feu que els ciutadans fem pinya i no permeteu que grups salvatges violentin la pau i l'harmonia dels pobles. Si ho feu, veureu com la tendència serà l'eliminació de fronteres. Per què l'educació, la salut, la cultura, la capacitat de supervivència, la pau, són com la música: si toques a una banda d'una frontera segur que també sona a l'altre.

Us sona Pau Casals? Hi ha molts altres exemples de músics que lluiten o lluitaren per la pau... No us sembla que és un bon moment per tornar escoltar «El cant dels ocells» a l'ONU?

25 maig 2014

Gràcies Tia, no fa falta que em respongueu totes aquestes preguntes per carta. Perquè votarem. Però cuidarem molt a qui votarem i, molt especialment a qui no votarem.

Que tingueu una bona coronació de Miss Europa!

26. Ai, reietó nostro!

Estimada Tia:

Diu que ens deixa, però se'n va lluny d'aquí? Trobarem a faltar el seu somriure? Això deia la cançó «La vall del riu Vermell», us en recordeu? Bé, no crec que miri d'arribar dalt la carena, amb la pròtesi de maluc, si no és amb un helicòpter o amb el telecadira de les pistes d'esquí. Com a molt, agafarà l'AVE o un avió qualsevol i anirà a Suïssa, a Qatar, o a Botswana, aneu a saber. Ara que tindrà temps per disfrutar..., què farà, reietó nostro?

A mi, si vol quedar, tampoc em farà nosa, en principi. Com diuen que es tan *campetxano*, igual ens el trobem al mercat de l'Olivar comprant sobrassades o ingredients per fer un frit, uns escaldums o una cuixa de mè. Imagineu que aneu un dia a la platja de Son Moll, allà on es combinen a tot volum les músiques de tres bars diferents, estireu la tovallola damunt l'arena i al cap d'una estona es presenta ell i fa la mateixa operació al costat. Què faríeu? Marxaríeu? Li demanaríeu un autògraf? El miraríeu amb cara de república fastiguejat? Li faríeu una proposició...? Això de ser rei no deu ser contagiós, no? I potser tampoc no és cap malaltia. Vaja, jo no conec ningú que l'hagi agafada, ni he sentit que ningú ho hagi investigat en el camp de l'epidemiologia. Doncs te'l mires com si fos un turista qualsevol, i ja està. O ni te'l mires. No hi fas cas, com has fet fins ara.

Tia: quan un deixa de ser rei voluntàriament, què serà? Ex-rei? Rei descoronat? És una categoria, un caràcter, un tarannà, una professió? No, una professió no deu ser, doncs no hi ha estudis. Vaja, de grau no són, no hi ha cap grau formatiu que sigui Reietologia, ni Aspirants a ser Coronats, ni res semblant. I estudis universitaris, em sembla que tampoc hi ha cap llicenciatura de Monarquia.

I ara que ha abdicat voluntàriament, sense que cap poble l'acomadi, tindrà dret a un subsidi d'atur? Rebrà *finiquito*? Si és ell que deixa el càrrec, no l'hauria de tenir, no? Després de tant de temps de fer feina, potser sí, que té dret a l'atur, no? Ah, però si és el Cap de Tots els Exèrcits, no deu cotitzar en el Règim General. No, no, ell té més graduació, és clar. En ser del personal dirigent, devia cotitzar pels autònoms. Ui... Quina mala passada! Mireu que si no té subsidi d'atur per no haver-lo regularitzat amb les noves lleis... Ja el veig anant a l'oficina de l'atur cridant «el següent» i, ves, aquell jove acabat de contractar en pràctiques li agafi els papers de la baixa definitiva i li digui:

– Si tu volies tenir un subsidi hauries d'haver pagat els darrers anys, amb la nova llei, el canon corresponent. Què dius, que no t'havien assessorat? I qui tenies d'Assessor Fiscal, darrerament? Un tal Montoro? Ai, mira, això no t'ho podrem solucionar nosaltres. Hauràs d'anar a la setena planta, al taulell de Reclamacions. Per aquella escala del fons, no hi ha ascensor.

I ja l'hem fet. Ens el trobarem deambulant per La Castellana penjant als suports dels fanals aquells fulls de paper fotocopiats amb el telèfon anotat trenta vegades, en paral·lel, en bocins retallables, demanant feina. Però, quina feina podrà demanar? I a la seva edat! Si ja no el voldrà contractar ningú, pobre home! Que no veieu que n'està ple, de gent demanant feina? Això sí, experiència sí que en té.

Si tingués calerons estalviats podria crear una assessoria Reial, però no sé com aniria de clients: a qui li pot interessar què s'ha de fer per crear una monarquia? Crec que això va a la baixa. Guanyaria més assessorant com ha de ser una República. Segur. Però no sé si li faria molta gràcia, és clar.

I una assessoria cinegètica? Per trampejar, més que res. Ara que hi ha tants furtius per tot... De fet, allò de cobrar en B ja està de moda i, per tant, no li vindria de nou. Així ja no hauria de promoure la penetració en el mercat d'un producte nou, que sempre és més difícil, encara que, pel que diuen, ell ja té experiència sobrada. I, de pas, podria fer de guia de safaris. Tinc els meus dubtes, però, si s'ha anat traient els curssets i actualitzacions obligatòries de la normativa CE i del Pla Bolonya per poder exercir oficialment: Armes de Foc, neteja, conservació, manteniment, càrrega i apuntar abans de disparar. Primers auxilis, nivell III de RCP (reanimació cardíoc-pulmonar) de grans mamífers, especialitat en boca-trompa.

Com trobarem a faltar els seus discursos, podria fer de tertulià de col·loquis de televisió. Això sí que tindria tirada. I, aprofitant la imatge, també podria convertir-se en imatge de marca d'algun producte concret. Els creatius publicitaris no necessitarien trencar-se massa les banyes per fer eslògans:

– *Galletas Príncipe, realmente buenas!*

Ai, Tia. No sé jo si aquest home ha fet bé deixant el càrrec que tenia. S'haurà assessorat prou? Qui l'haurà enganyat, dient-li que «*endavant, majete, tu no te preocupes que te encontraremos algún consejo de administración*»?

Vós, Tia, heu sentit el comiat? Ha plorat com fan els esportistes quan pleguen de la seva carrera esportiva, o quan deixen el club? Jo el vaig conèixer fa vint-i-cinc anys, quan encara era un esportista d'alta competició (ell, jo em vaig quedar en aspirant). Eren altres temps, és clar. Ara les aigües són més tèrboles, hi ha remolins i no és tan fàcil navegar. Jo l'entenc. Entenc que estigui cansat i vulgui plegar. El trobareu a faltar, Vós?

Per què no veniu a veure'ns! Segur que ens el trobarem tots tres en alguna platja i petarem la xerrada, de manera informal! En pla col·legues, no? I li donem opcions de feina...

No?

Bé, com vulgueu...

Res, jo només deia uns suggeriments... Apa doncs, fins la propera.

3 juny 2014

27. Podem trobar el sud

Hola Tia:

Resulta massa evident que encara no hem trobat el nord. Fa pocs dies us van coronar amb gran solemnitat en aquelles eleccions que van fer que més d'un polític se n'adonés que fa més nosa que altra cosa. Ai, quina disbauxa: ens encaparrarem en coronar-vos per mantenir forta la unitat familiar i alguns ja comencen a renunciar al càrrec quan veuen que no poden fer allò que els vindria en gana. Qui ho pot entendre, això?

Jo que, com bé sabeu, soc de llums tant llargs que els d'encreuament no em funcionen (ai, això de no tenir padrins!), tinc la solució a aquesta endevinalla del moment present. I he trobat la solució en el text d'un polític popular. Vull dir que és un polític de poble, d'aquests que trepitgen vànoves cotonades enlloc de catifes perses. Sí, m'ha obert el llum a desxifrar els motius pels quals els humans dels nostres clans europeus estem enrocats en una partida d'escacs on resulta molt complicat moure un peó.

Em penso que els governants i els qui aspiren a governar-nos no saben llegir entre línies. Si ho fessin se n'adonarien que han de canviar de tàctica. A no ser, evidentment, que els seus interessos no siguin els de gestionar, sinó captar i recaptar, i tornar a captar i recaptar recursos públics per a interessos particulars. De tants casos i causes obertes de corrupció com n'hi ha no m'estendré a citar-ne cap...

Un text que diu que *«en aquests anys de desgovern, hem viscut una infinitat de situacions caòtiques, ridícules, infantils, burlesques i que en tot moment s'ha caracteritzat per anar en contra dels interessos dels ciutadans. Les deixadeses i els equívocs han estat el pa nostre de cada dia»* ben bé podria ser atribuït a qualsevol membre de l'oposició de qualsevol govern, fins i tot i principalment, l'actual govern de l'estat. A més, quan diu *«hem de suposar que necessita sentir-se reconegut i ser el centre de les mirades, com aquelles estrelles que, llanguint la brillantor de la seva llum, s'afanyen per resistir-se a desaparèixer»*, podem interpretar que ataca al cap de l'equip de l'oposició, sigui un partit polític, un equip de futbol o el cap de l'altra partida de majorets del poble.

La interessant crítica a la qual em refereixo continua, evidentment posant noms i alguns adjectius que serveixen per determinar i concretar l'objectiu crític. No obstant, fent l'operació d'extirpar els mots qualificadors, podem extreure altres afirmacions com que *«el drama argumental de l'opereta que ens estan oferint els membres de l'equip de govern sembla que no té fi, ja que el Mestre consent mantenir a qui tant menyspreu demostra cap a la funció de representant...»* Afirmació que tant podem aplicar a un regidor com a un ministre.

Així doncs, Tia, aquella bombeta que tinc fusa m'ha dut a raonar, que no és anar a pescar raors per molt que molta gent *il·lustre* s'hi encaparra en donar el mateix significat a pescar quatre idees i aplicar-les de qualsevol manera al fet de governar una població de ciutadans.

El problema d'aquesta gent de suposades grans lletres és que no se n'adonen que dretes i esquerres ja han perdut la significació que tenien cinquanta anys

enrere. El concepte està tant malversat com allò de l'estructura vertical o horitzontal aplicada a una empresa i a altres organitzacions. Ara tot és suposadament transversal, menys la justícia, el poder i la riquesa, que segueixen tossudament verticals, tant si pugen per la dreta com si baixen per l'esquerra, en ascensor o per escales mecàniques, o pel mig amb els sindicats. La maquinària, això sí, moguda i engreixada amb la suor i la salut de la gent de baix.

El text a que m'he referit més amunt, Tia, és d'un polític de l'oposició del poble, perfectament aplicable a l'equip de govern de l'estat; la diferència és que juguen les partides de cartes a l'inrevés, és a dir, qui aquí fa de banca allà rep les cartes marcades. Per la qual cosa un podria preguntar al Sr. Polític: si vostè pensa això, per què segueix militant al partit que fa exactament allò que critica? Igualment passa amb un dels subjectes criticats, qui surt a una foto fent costat a gent manifestant-se en contra de les desgràcies sofertes pels desnonaments provocats, entre altres, pel seu propi partit quan governava en l'àmbit estatal. Però els fa costat o els coarta? Sap què significa coherència, o no l'interessa saber-ho?

Tia: seguim considerant riquesa i nord com paraules sinònimes. Els polítics dominants dels clans que ens envolten no paren de mirar a l'estrella Polar per no perdre's. Per molt que ens ho vulgueu amagar, Tia, els enlluerna la possibilitat de ser allà, prop de Vós. I així anem, encapçalats per gent de lletra, és a dir, que no sap o no vol identificar el significat de dues o més lletres juntes.

De la següent endevinalla gairebé tothom en coneix el resultat: no saben o no volen?

I Vós, Tia, que en penseu?

Espero amb ànsia la vostra resposta encertant la solució. O no...

10 juny 2014

28. Renovar l'exemple

Ben estimada Tia:

Els cinc minuts escassos que vaig mirar un partit de futbol entre Xile i Espanya, del Mundial de Brasil, els locutors anaven fent reflexions analitzant motius possibles del desgavell d'un equip que s'havia coronat en tres campionats seguits (perdia de dos a la segona part). Escassos minuts retallats pels efectes del botó del comandament a distància que cercava algun programa interessant entre els pocs canals que les noves tecnologies ens autoritzen a mirar sense efectes de pixelització. (Algun dia hauré de revisar la instal·lació i l'antena, no sigui que la censura comenci per aquí).

Un equip descoronat! No sé quins són els comentaris reals ni les apreciacions que feren, ni les conclusions extretes del fracàs d'aquesta selecció nacional. Poso en dubte que fos una rebel·lió republicana en contra del canvi de corona, en aquest cas, reial, que s'hauria de fer l'endemà, al mateix país de la selecció. Però, posats a especular, tot s'hi val, no? Especular comunicativament no et fa pagar més interessos a la Borsa, ni t'apuja la comissió de la hipoteca, ni el rebut de la llum, ni te'l carrega de més impostos per ser un país amb molt de sol...

Crec recordar que deien que les condicions del final de la Lliga van fer que aquests jugadors arribessin a Brasil amb un estat de forma que no era l'adient. La sentència «final de cicle» plana com una sentència de mort cada vegada que un equip juga malament... Si sabés llatí diria correctament alguna cosa semblant a «*especulatio libera est*» i em quedaria tan ample. Però com no en recordo res, de llatí, suposo que aquesta altra també és una especulació del comentari que us volia transmetre, que haureu entès perfectament. A Vós que porteu tants anys encapçalant el vostre càrrec, quantes vegades us han defenestrat, periodísticament parlant, al llarg de segles d'existència?

Tot arriba a la seva fi, no creieu? Bé, tot... no us volia incloure, perdoneu-me Tia. Em refereixo a aquests canvis de cicle tan i tan mastegats per a qualsevol activitat que pugui haver estat exitosa durant una època més o menys llarga. En realitat, però, ens n'oblidem, que els cicles s'acaben. Deu ser que el nostre cicle de la memòria també acaba.

Que no recordem que també jugàvem a futbol, o al que sigui, a escola, i que si els altres eren pitjors sempre els guanyàvem? També va arribar el moment que un altre equip, segurament millor, va començar a repassar-nos un dia sí i l'altre també. Dic segurament per no ofendre els qui, encara avui, dècades més tard, mantenen l'afirmació rotunda que els altres «van tenir més sort».

No, Tia. No deu ser qüestió de sort. En determinats esports, la joventut implica unes condicions físiques i mentals diferents que comporten millors aptituds per guanyar, per arribar més amunt que els altres i coronar-se. I cercar explicacions més enllà podria ser interessant per especular. Quina és l'edat mitjana dels jugadors de la selecció aquesta descoronada?

Segur que aquests locutors que xerraven de la derrota de la seva selecció podrien especular amb més èxit dels motius pels quals un rei més jove va ser coronat estant viu el seu predecessor, major. Aquí sí que podríem dir-ne de grosses!

Podríem començar per separar els motius en conjunts. Abdicació personal o forçada? Personal per deixar fer feina al fill, per tenir més temps per a la família, per viatjar fent auto-stop sense escorta, per amagar el cap sota l'ala...

O abdicació forçada: pels escàndols públics, per la corrupció, pel tema de les denúncies pel tema de les energies renovables, per algú qui vol que el nou rei tingui menys experiència, menys amics forts, menys suport i així poder fer altres malifetes; per evitar que la monarquia rebi un cop de la justícia internacional i se'n ressenteixi el clan dels qui governen; per amagar alguna altra cosa... Ben grosses les podríem dir!

Ai si dóna per especular! Es renovarà la monarquia o quedarà el mateix moix amb picarols diferents? Donada la seva formació entre esportistes d'elit, tindrà allò que cal per resultar un nou exemple i posicionar-se en clau de renovació? De moment en el seu discurs ja ha anomenat als ciutadans més desvalguts, cosa que deu haver desagradat a més d'un. O potser se'ls en fot, aquests no canvien. O sigui un simple formalisme. Ja es veurà.

A Vós sí us veig, Tia, canviant la orientació de la vostra antena de TDT cap a ca nostra! Segur que estareu molt atenta als nous xiuxiuejos. Però haureu de sintonitzar bé els canals i revisar la instal·lació de l'antena, no sigui que us passi com a nosaltres, que la informació ens arriba pixelada. A la fi t'acostumes, no us preocupeu. De fet, això de la informació pixelada és de moooooolt abans de la TDT, fins i tot d'abans de la informàtica! En això sí que estem ben entrenats, aquí, a ca nostra. I no us penseu que hagi variat massa. Es diria que el de la informació pixelada sí és un cicle sense fi!

20 juny 2014

29. Galls, gallets i gallines

Hola Tia:

Ja és ben hora que doneu un toc a la cresta d'aquests galls i gallets, que en realitat són uns gallines, que van llençant proclames i discursos adoctrinadors totalment caducats enlloc de predicar amb l'exemple.

Uns parlen de liberalisme, altres de socialisme, altres de drets i obligacions; n'hi ha que, comprats pel capital de les grans empreses, fan veure que defensen els treballadors. I tots plegats es passen pel forro allò que prediquen i el que diuen que defensen. I, per acabar-ho d'adobar, s'omplen la boca d'europesisme i ens volen fer combregar amb rodes de molí per fer-nos creure que hem de ser més europeus: impostos més alts, drets més limitats, etc. Fins quan ho permetreu, Tia?

La paraula *aforament* vola a diari per aquestes contrades. No estem parlant de la quantitat de gent que té cabuda en un espai delimitat, però podria fer referència a la quantitat de gent que té ben inflat el forro d'allò que no sona. Perquè l'aforament al qual em refereixo, Tia, és el de disposar d'una protecció especial limitada només uns estaments; estaments d'alta volada, això sí. Quina contradicció més curiosa: quan heu vist que una gallina emprengui vol de gran alçada? Com a molt s'alçarà uns metres o anirà fent bots! Serà que els gallines han de pertànyer a galliners d'alta volada per no saber volar d'altra manera?

Quan algú crea un blindatge al seu voltant alguna cosa deu voler amagar. És l'argument de la justificació gratuïta per avançat. I això és el que fan els qui disposen de blindatge o d'aforament només pel fet de pertànyer a un determinat grup de suposada elit. Estar aforat, avui dia, *gairebé* (remarco *gairebé* per excloure aquell discret percentatge de gent que deu tenir bona voluntat i bones intencions) és sinònim de: primer em protegeixo i després ja la faré. I amb aquesta imatge que donen, de quina elit es pot ser: de Cantimpalo?

Quanta gent aforada hi ha als altres clans de la família? Per què es permet que alguns clans disposin d'aquest privilegi i altres no? És que no som tots iguals? O que el fet de ser diputat, per anomenar només un dels grups inviolables, implica ser d'alguna casta diferent?

Aforat. Quina gràcia! Uns surten aforats i la gran majoria no pot ni sortir del forat en que es troben econòmicament. Què devem haver fet malament per aguantar aquesta casta de gent que es creu per damunt del ciutadà de carrer?

Al preàmbul de la Constitució Espanyola de 1978 diu:

La Nació espanyola, amb el desig d'establir la justícia, la llibertat i la seguretat i de promoure el bé de tots els qui la integren, en ús de la seva sobirania, proclama la voluntat de:

Garantir la convivència democràtica dins la Constitució i les lleis de conformitat amb un ordre econòmic i social just.

Consolidar un Estat de Dret que assegurï l'imperi de la llei com a expressió de la voluntat popular.

Protegir tots els espanyols i els pobles d'Espanya en l'exercici dels drets humans, les seves cultures i tradicions, llengües i institucions.

Promoure el progrés de la cultura i de l'economia per tal d'assegurar a tothom una qualitat de vida digna.

Establir una societat democràtica avançada, i

Col·laborar a l'enfortiment d'unes relacions pacífiques i de cooperació eficaç entre tots els pobles de la Terra.

I l'Article 14 del Capítol Segon, Títol Primer:

Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Així doncs, com es menja això, Tia? No fa falta anar massa lluny en la lectura d'aquest text per interpretar que alguna cosa està fallant. Ens parla de drets humans, ordre econòmic i social just, d'assegurar l'imperi de la llei com a expressió de la voluntat popular, igualtat davant la llei sense discriminació per raó de qualsevol altra condició o circumstància personal o social! Ho heu llegit bé, Tia?

Els aforats deuen tenir nacionalitat d'un altre lloc diferent al definit en aquesta Constitució! O potser les contradiccions d'aquest text amb la realitat fan que perdi tot el seu valor com a Carta Magna. Carta Magna, quines paraules tan... excelses! Si voleu que us digui la veritat, aquestes paraules em sonen a marca de gelats industrials carregats d'edulcorant, d'aquells que, en sortir al carrer d'allà on l'has comprat, ja t'està regalimant un greix fastigós pel canell i per la barbeta. I el màxim desig és trobar una paperera per llençar-lo abans no caigui tot a la vorera. L'altra opció és tornar a entrar a la botiga i llençar-lo allà mateix a la paperera, però encara els donaries el gust de saber que t'han enganyat, que han enganyat un altre client; i no hi tornes, per orgull i per vergonya. Vergonya aliena.

Què hem de fer, Tia? Què faríeu Vós? Anar a una altra botiga, per si tenen gelats de més qualitat? Declarar-vos en rebel·lia al·lèrgica a aquestes mentides prefabricades? No trobeu que ja és hora de canviar aquest text i alguna altra cosa, de la manera més pacífica possible, començant per l'eliminació de privilegis exclusius?

Gràcies per escoltar-me Tia: m'encantaria saber què n'opineu.

29 juny 2014

30. Bogeria

Això és una bogeria, Tia.

Sí, bogeria. Fa anys, quan una altra persona de la família em parlava de bogeria, ho feia des de l'àmbit estrictament professional. Era una persona que tractava de guarir les malalties dels seus pacients, accions que la societat rebutjava, aquelles que, per desagradar o per molestar, o per ser realment malaltisses, quedaven tancades entre les lletres de la paraula «bogeria».

Ai, si tindria feina, ara!

Jo pensava que no eren malalties contagioses, i encara dubto si ho són. Però els comportaments malaltissos s'han estès de tal manera que han fet de la bogeria el ferro coent al que s'aferra la societat. Per salvar-se.

O potser per acabar amb sí mateixa.

La bogeria de tenir més que els altres. Riquesa a qualsevol preu, sense saber què fer-ne i, ni tan sols, com disfrutar de tanta acumulació.

O bé bogeria de voler ser diferent als altres. Disfressar-se davall llençols de pell tintada de tatuatges; o amagar-se sota capells de pels retallats amb formes i coloracions distintes de les que té el cabell propi, el que ens va ser concedit, regalat, en néixer. Tresors natalicis que haurien de constituir preuades riqueses d'originalitat. Elements transformats per fer-nos diferents, no als altres, sinó a nosaltres mateixos. Bogeria de rebutjar allò que la natura ens va obsequiar amb tanta gentilesa.

Bogeria de considerar-nos més importants que els altres i pretendre estar en una disposició superior per decidir què ha de fer la gent per tal de complaure les nostres exigències i satisfaccions.

Bogeria asfixiant que transforma la naturalesa de les persones bondadoses, pacífiques, amables, humils, en societats avars, agressives, esquerpes, desconfiades.

Esquizofrènia de l'opulència que ens enlluerna sense la més ínfima transparència, gairebé ni un finestró queda per on abocar-nos a reflexionar què ens està passant en mirar el passat; obscura cataracta de la intel·ligència, imponent corrent de tèrboles aigües, que arrossega al seu pas les branques arrabassades de l'arbre de la vida, aixecant les polsoses serradures de la resistència pacífica que encara impregnen la humida flaire sulfurosa.

Bogeria. Naufragi.

Com naufrags esverats preveient l'enfonsament de la seva nau, els individus tracten de salvar-se llençant-se amb fruïció a penjar-se d'aquell fustam que sura entre els remolins de les aigües que llisquen avall, avall. Fusta corcada, fusta podrida. Fusta d'escassa flotabilitat. Feble suport per menystenir-se. És més fàcil saltar damunt el corrent que girar la mirada i trobar-se amb el recorregut fet per un mateix. El cabal del corrent pot més que l'observació cabal. L'acció massiva és la suma de les accions individuals. Però si un neda contracorrent, per allunyar-se de la fosca del buit, és un foll. Només quan s'hi afegeixin dos, tres, sis, onze nedadors, només llavors deixarà el primer de ser el boig que neda contra el suposat bon sentit.

Bogeria, bogeria

Cobdícia, avarícia, ceguesa. Els exemples de la història només generen histèria quan l'adoctrinament vulgar construeix carreteres cap al desconeixement. Els camins sense sortida no ho són: pots girar cua i tornar per on has arribat; acceptar les errades i demanar perdó. Demanar-te perdó a tu mateix per haver insistit en destruir-te, per voler acabar amb allò que et donava vida, allò que et servia per construir.

Adoració. Adorar bojament. O adorar sota els efectes de la bogeria. No és el mateix.

Adorar ídols. Seguir herois. Ídols o herois? Herois convertits en ídols. Exemple transformat en idolatria. Cims per conquerir. Muntanyes de pedres i roques, fites per posar a prova els límits de la pròpia fortalesa. Objectius confusos. Confusió en triar els objectius, els herois, els límits de la fortalesa, les fites, els cims, els camins a triar. Sacs de pedres navegant riu avall. Pedres que ens omplen les butxaques, els porus de la pell. Pedres que confonem amb propietats, quan són impròpies: no són de ningú, són de tots. Propietats que ens ofeguen. Ofecs que ens oprimeixen. Opressions que condueixen les nostres decisions. Avall, riu avall.

Boig. Deus pensar de mi, Tia.

Sí. Vaig boig per veure com el cabal del riu canvia de sentit. Boig per sentir que les pedres s'estavellen sense arrossegar la vida. Boig per veure que acaba la bogeria.

Per què és bogeria anar contra el corrent si el corrent demostra ser la bogeria?

Inèdita

31. Els pins escanyats

Benvolguda Tia:

Fa segles, quan el que anomenem l'Antiga Grècia es trobava efervescent com un refresc d'aquests que fan tantes bombolles i la vida era bastant diferent a l'actual, un savi local explicava el fet que els costums de la gent marquen el ritme de la vida quotidiana d'una societat. Els costums, arrelats a la pell de generacions i més generacions, no són fàcils d'eradicar. La manera de fer és difícil de canviar; de vegades, ni tan sols l'educació aconsegueix fer-ho per molt que insisteixen educadors de tota mena.

Des de llavors fins el començament del s. XX han passat molts anys i moltes coses. També durant el darrer segle. N'hi ha de bones i també de dolentes. En qualsevol cas, els canvis agrupen fets de tota casta i innovacions tecnològiques d'un abast espectacular. I seguim endavant. Però hi ha coses que no canvien: com l'avarícia, la voluntat d'acaparar, el menyspreu a qui no pot enfrontar-se als poderosos i altres costums similars. Sí, també són costums, encara que desagradables, i crida l'atenció que la humanitat no hagi estat capaç d'evolucionar per dominar-los i sotmetre'ls.

Se'm fa curiós veure com preval el valor dels drets dels poderosos enfront a la legislació vigent, suposadament democràtica. I resulta una aberració quan la riquesa acumulada d'alguns d'aquests poderosos prové de l'acumulació que va fer una persona en contribuir a agitar una guerra civil on es van matar innumbrables xifres dels nostres avantpassats, molts enterrats en fosses encara per localitzar. Persona aquella qui va sobreviure la barbàrie que va conrear i qui, encara ara, sembla venerada com un profeta, quan el seu nom només s'hauria de pronunciar per transmetre a les noves generacions allò que no s'ha de repetir mai en la història de la humanitat. Evidentment, la seva adoració per part d'alguns és deguda a la veneració del preu de les coses i no del valor que tenen. I de les persones: la vida de les persones, ens deien, no te preu. Però no ens equivoquem: la vida de tercers, per a alguns, no té valor. Costum que es va mantenint al llarg dels segles. Costum que demostra la irracionalitat que vivim.

Si cada setmana veiéssim arribar pasteres d'immigrants a la venerada platja de Cala Agulla, els xalets del Gulló estarien abandonats. Si cada setmana trobéssim els cossos d'immigrants desposseïts de valor vital, desnonats de país i exclosos de família, l'aprofitament d'aquesta platja deixaria de ser turístic i els traginers que mercadegen amb el paradís li girarien l'esquena per mirar a una altra banda. Evidentment. És llei de mercat, que no llei de vida: llei de vida és tenir aliment, protecció, salut i, podríem afegir, educació d'acord amb la societat que ens acull.

Però la societat que formem ja no ens acull, perquè està venuda a la força bruta del poderós. Es privatitzen els recursos públics pagats amb els impostos de tots; es permet als poderosos saltar-se les lleis que la majoria ha d'acomplir; es salven amb diners públics les actuacions fraudulentos d'usurers i indignes banquers. La societat dels rics vol treure's del mig la gent de carrer, no vol bar-

rejar-se amb els qui no tenen les butxaques plenes de riquesa, mal anomenats «pobres». Aquests «pobres» només serveixen per augmentar la riquesa dels poderosos; la manca d'educació i de cultura afavoreix que l'explotat no pensi, que no parli, que no es queixi. Com animals. Privatitzar i limitar l'educació fa que els rics que la poden pagar allunyin el perill que qualsevol altre ésser els pugui fer «competència». I així anem: alguns pobres d'esperit, sense força per lluitar, segueixen menjant de la ma de qui els dóna les engrunes. Menja i calla: quantes vegades no ho haurem sentit sense adonar-nos què significa?

Per acumular més riqueses, alguns rics són capaços d'encerclar quatre pins mal comptats, símbol d'esbargiment i felicitat per a tot un poble, impedint-ne el pas. Quatre pins sota l'ombra dels quals la trobada popular, de tant en quant, permet compartir. Quatre pins que han donat ombra al llarg d'anys a aquells qui s'han aplegat per fer un àpat conjunt, per compartir una estona de felicitat i esbarjo descansant de la feina. Els Pins de ses Vegues.

Compartir felicitat, compartir vivències. Mantenir les tradicions, la cultura i la natura.

Mentrestant, els propietaris, tancats dins llurs possessions encerclades de càmeres de seguretat i murs opacs, es mengen confitades les escriptures de les riqueses acumulades (o usurpades?) i fan frit de matances amb els milions d'euros i amb les joies de metalls cars i pedres de preus absurds (i deuen tenir un mal de panxa espectacular). Perquè en sentir parlar dels Pins de ses Vegues deuen pensar en la paraula «veguer», i no en «vega», amb significats molt diferents. Si volguessin comprendre la diferència eliminarien les càmeres, els murs i els tancaments. I se n'adonarien que encerclar els pins és escanyar-los i escanyar-se a sí mateixos. I oblidarien la vegueria per pensar en les vegues.

Si sortissin de les seves presons de luxe compartirien l'ombra dels pins amb les millors paelles del món. I encara més: compartirien la felicitat de tot un món.

15 juliol 2014

32. No sóc independentista

Estimada Tia:

Ara que es parla tant de l'independentisme a causa que una part del clan familiar ha dit prou i vol gestionar els seus propis recursos, han sortit veus i clams de tota mena en contra de les aspiracions d'aquesta gent. Alguns polítics estan fent pinya per aturar el seu moviment, tot i ser de partits posicionats (teòricament) en extrems ideològics molt oposats. Però no, no deuen estar tan oposats: uns i altres amollen unes proclames plenes de falsedats i segueixen enganyant a la gent. Alguns mitjans de comunicació també s'hi han afegit al carro de les mentides.

Jo, us ho confesso, estic a favor d'aquesta petita part de la família que ha dit prou. Però això no vol dir ser independentista, sinó tot el contrari. Significa desitjar una forma de societat solidària, equitativa i raonable respecte als recursos existents i als que se'n generin, on les oportunitats de futur dels ciutadans siguin millor distribuïdes. I no acaparades per uns pocs o malbaratades per altres, com està passant ara.

En canvi, independentisme és una altra cosa. És anar per lliure, mirant-se el melic un mateix i menyspreant els altres.

L'independentisme aglutina tota una sèrie de situacions de diversa consideració a les quals el denominador comú és l'egoisme. Independentistes són els polítics que creen una situació de suposada democràcia on no tots els partits tenen les mateixes possibilitats degut a una llei electoral que només beneficia els grans. Els mateixos polítics que s'atribueixen uns privilegis impensables per a qualsevol altra persona. I també ho són els polítics que s'aprofiten dels recursos públics en benefici propi. Els corruptes i els mentiders que enganyen al ciutadà aprofitant-se de situacions privilegiades abusant del seu poder, com senyors feudals. Aquests polítics són uns autèntics anti-sistema, bel·ligerants contra tot allò que redueix la quota de poder absolut que s'atorguen a sí mateixos.

Independentisme és també deixar de pagar impostos, diners que permeten tenir un sistema públic correcte i equitatiu per a tots els ciutadans en justícia, seguretat, salut i educació. Independentistes són els empresaris que exploten treballadors amb sous ínfims per no perdre els seus guanys quan la responsabilitat de la gestió mal feta és cosa seva.

Independentista és aquell conductor que circula per espais públics fent el boig posant en risc la vida dels altres. I també ho és l'empleat públic que fa veure que dóna l'atenció correcta al ciutadà per amagar la seva incapacitat, inutilitat o manca de ganes de fer la feina que li és assignada i retribuïda. I tothom qui fa absentisme laboral o qui agafa baixes mèdiques amb causa fraudulenta.

També ho és qui no vol respectar unes normes de convivència cívica, creant situacions de conflicte entre ciutadans.

I els responsables dels sindicats que reben partides milionàries per a cursos de formació per als treballadors, partides que no sempre arriben completament allà on haurien d'arribar.

Independentistes són tots aquells qui fan la guerra a cultures i llengües que els són alienes perquè els fan nosa.

31 juliol 2014

Els ciutadans que volen una estructura equitativa amb igualtat d'oportunitats no són independentistes. És evident que difícilment aconseguirem la igualtat absoluta, pràcticament impossible; però això no ha d'implicar que alguns, aprofitant les divergències, se n'aprofitin amb interessos particulars, siguin ciutadans de carrer o caps d'estat, i que tothom pugui fer el mateix perquè aquells ho fan. Aquests són els autèntics independentistes, els qui no respecten la llibertat d'oportunitats dels altres ciutadans, els qui volen imposar la seva causa particular a la de tota una comunitat i els qui estafen a la comunitat. Les societats que volen mantenir-se al marge d'aquells irresponsables no són independentistes: tenen esperit de supervivència, però no només individual com els independentistes, sinó també col·lectiva. Són col·lectivistes perquè creuen que és possible una comunitat saludable de ciutadans respectuosos.

Jo crec que la salut de la comunitat serà beneficiosa per a mi, crec en la convivència dins un col·lectiu i, per tant, estic a favor d'aquells qui volen mantenir-se al marge de tots aquests independentistes egoistes. I Vós, Tia, sou independentista o col·lectivista?

33. Viure enganyat

Hola Tia:

Entenc, per la resposta a la meva darrera carta, que no us posicioneu ni a una banda ni a l'altra. Vaja, que ni blanc ni negre ni tot el contrari. Em sembla entendre, fins i tot, que dubteu d'això que plantejo. Sincerament, us entenc: em sembla que a molta gent li passa exactament igual, cosa que tampoc no em treu la son. És més, penso que vivim una època de tal diversitat d'opinions que dóna per escriure obres dramàtiques explicant com una hipotètica fi del món dels humans s'originaria en aquesta meravellosa varietat d'idees. Si us fixeu bé, hi ha tal disbauxa comunicativa en l'àmbit de la política que es podria prendre com argument inicial d'aquella obra dramàtica.

No puc posar en aquestes planes tots els casos que em venen al cap, doncs col·lapsaria el servidor: gairebé cada vegada que un polític obre la boca per dir la seva està aportant idees per a la narrativa literària. Fa poc vaig sentir per ràdio l'agraïment d'un polític a un altre «...jo li dec la meva promoció com a polític...» argumentava; el polític que rebia tal gratitud acabava de confessar un escandalós cas de corrupció (i encara és hora que vagi a la presó, tot i declarar-se culpable!). Però el fet que em va cridar més l'atenció fou allò de «fer carrera política». Les carreres són universitàries i, certament, des de fa uns anys, al nostre país es poden cursar estudis de Ciències Polítiques. Però aquell a qui entrevistaven es referia a les facilitats per ascendir en l'àmbit de la política pràctica cap a posicions de poder.

És aquí on alguna cosa no em quadra. En sistemes totalitaris la política és l'eina per a crear mecanismes de poder i d'acumulació de riquesa, necessàries totes dues per mantenir la quota de poder, o per augmentar-la. En sistemes suposadament democràtics, la política hauria de ser un mecanisme de control per evitar, precisament, aquelles dues tendències. Per tant, un polític democràtic, al meu entendre, mai no hauria de sentir-se orgullós ni agraït de la seva promoció en aquest terreny que implica haver de vigilar que altres ciutadans no abusin de la seva posició. Un polític no hauria de ser més que una persona disfressada, ocasionalment, de supervisor. Per tant, hauria de tenir coneixements concrets i estar capacitada per fer la desagradable tasca de supervisor. Res més. Durant un temps limitat i, després, a la seva feina particular i a acomplir els seus objectius de vida.

Els polítics democràtics amb intenció de «fer carrera» haurien de ser desterats, tots junts, a una illa deserta; no ho trobeu, Tia? Per a mi aquests individus només poden tenir dos objectius a la seva «carrera política»: un és enriquir-se i viure folgadamente a costa de la comunitat; el segon: voler manar, tenir necessitat de dir als altres com s'han de fer les coses. Tots objectius dos són compatibles; és més, crec que aquests polítics no poden separar l'un de l'altre.

Mirant el panorama que ens envolta i el que ens ha envoltat durant dècades, trobo que la tendència habitual és el predomini d'un sistema polític que tendeix a permetre l'acumulació de poder i de riquesa per part dels qui manen. A ca nostra, els dos partits dominants juguen una partida de tennis cada vegada que

hi ha eleccions i no es preocupen de l'ombra que els poden fer els partits petits, gràcies a un sistema electoral dissenyat meticulosament.

Tots dos partits han demostrat clarament els seus interessos. I amb ells denoten clarament que tots dos són de dretes, defensors del capitalisme salvatge i sense cap preocupació pel que li passi a l'administrat; tret, evidentment, de l'any electoral, quan necessiten públic que aplaudeixi les seves bretolades particulars i que els permetrà, a cops de notícies manipulades, fer creure que unes estadístiques que diuen veritats a mitges facin decantar el joc, el set i la partida cap a una o altra banda.

Llavors torna a començar el joc de la comunicació: el primer any, certa discreció en les sentències, per no esvalotar el personal. A continuació, un any i mig de càstig al poble (que jo diria enriquiment dels interessats), per acabar fent veure que allò era fruit de les polítiques dels anteriors, o necessitats imperioses per salvar la pàtria de la invasió d'extraterrestres; a continuació, un temps de suavització amb polítiques populistes per entrar en època d'eleccions amb vaixelina.

Però el sistema segueix distret pensant que uns són de dretes i altres d'esquerres; per què també hem perdut el sentit de ser d'esquerres: per a mi, només significa establir polítiques de defensa dels drets de la majoria de la població, d'un ús controlat i regulat dels recursos naturals, de procurar evitar qualsevol catàstrofe natural o artificial (incloent-hi els humans en la catàstrofe), i buscar una homogeneïtzació que dificulti la tendència d'acumulació de riquesa i de poder; especialment, de poder.

Però les esquerres segueixen distretes, perdudament distretes. Cosa que afavoreix la competència. Distretes en esbrinar què volen fer i com ho volen fer; en reflexionar i tornar a reflexionar, tant que semblen contorsionistes de circ i d'allà no els traiem. I en opinar, a mà alçada, què opina la majoria.

I mentre la majoria no se n'adoni que estem caient en un pou de des-educació, la distracció augmenta la velocitat de la caiguda lliure. I aquesta incrementa el poder dels qui volen més poder i riquesa, fermes en els seus objectius. I fan que aquells tinguin menys educació i que tothom es cregui que està capacitada per opinar, fins i tot, de si la bomba atòmica és el millor que pot tenir qualcú a ca seva per si falla el proveïdor d'electricitat. I les esquerres, a mà alçada, supervisen i voten la seva auto-destrucció. I quan no quedi un sol partit d'esquerres (d'aquelles que lluiten contra la desintegració del planeta)...

...s'encendran els llums de la sala i la pel·lícula haurà acabat. Quedaran crispetes pel terra, tassons de plàstic, i caixes de cartró. La gent sortirà pensativa, es trobarà amb amics i coneguts, opinaran si ha estat bona o dolenta (més que si els ha agradat o no), i la recomanaran al veí i al company del club de gimnàs.

I jo seguiré sabent que visc enganyat, que algú ha fet la pel·lícula intentant obrir els ulls a la gent que viu amb il·lusions a curt termini. No com Vós, Tia: crec que ho teniu molt més clar.

34. Democràcia no és nom de cussa

Benvolguda Tia:

No sabia que la vostra cussa tingués per nom Democràcia! Quina ocurrència! Bé, això em fa pensar algunes coses però... però deixem-ho córrer, jo volia demanar-vos per l'altra democràcia, aquella que, suposadament, ens empara i aixopluga als qui tenim la sort de viure amb tribus com les nostres i no altres de pitjors.

Sí, veureu: hi ha qui diu que, en democràcia, tothom ha de poder accedir a ocupar càrrecs de gestió pública, com ser batle, regidor, president, ministre, etc. Jo penso igual, tothom ha de poder accedir-hi, però no a qualsevol preu ni de qualsevol manera, sinó quan qui es presenta hagi assolit una preparació justa al càrrec al qual es presenta. Per exemple: una persona que no sap llegir ni escriure, la voldríem a la presidència del govern? Jo no la voldria! És clar, Vós creieu que partim d'una premissa massa simplificada però jo no, perquè, si no comencem per delimitar situacions diverses, no aconseguirem treure'n l'aigua clara.

Em direu que ningú que no sàpiga llegir ni escriure seria cap de llista de cap partit polític per arribar a llocs públics de rellevància. Bé, llegir potser sí, però que entenguin allò escrit... no estic segur que el 100% dels polítics municipals que ens governen estiguin preparats per assimilar un text de certa complicació, com podria ser un text legal. Si parlem d'escriure, estic segur que el percentatge baixaria substancialment.

L'escriptura és una eina que pot contribuir a examinar la capacitat lectora dels individus. No vull dir que sigui **l'eina**, sinó **una** de tantes eines útils per conèixer la capacitat d'entendre un text dels aspirants a un càrrec públic. Un text mal escrit, amb els signes de puntuació incorrectament utilitzats, pot donar pistes de la incapacitat per diferenciar el significat d'una sentència. Una coma, omesa o no, canvia radicalment el sentit d'una oració explicativa, per exemple. La velocitat que ens aplica el sistema que vivim, amb canvis tecnològics rapidíssims i modes que superen la nostra capacitat d'adaptació, pot ser una de les causes que allunyen les persones de les ganes de llegir i, amb ella, de la capacitat entenedora, de la facilitat per comprendre'ns els uns als altres.

Tornant al tema de la democràcia que us comentava abans, Tia, a un llibre que va caure a les meves mans per una casualitat, vaig trobar el següent fragment parlant de Pindar, el darrer aristòcrata de la Grècia clàssica:

«Al credo de l'aristocràcia, el poder havia de recaure en homes immunes en sí mateixos a les temptacions que els assetjaven, d'una banda, per voler ser poderosos i, d'altra, per sobreviure. Els vertaders líders mundials, els únics que podien conduir el món desinteressadament, eren d'una classe formada a un nivell superior al de la majoria, generació darrera generació, no per una ambició personal, sinó per naixement; una classe social a la qual un entrenament curós i una gran tradició la feien superior a la cobdícia personal i a la baixesa servil a les quals la resta dels homes estaven lligats. Com a classe eren homes amb propietats, però la seva posició no depenia de la seva riquesa. La sang corria tan blava a les venes dels nobles pobres com a les dels rics, i la prioritat no era mai una qüestió de diners.»

*«La seva forma de fer, l'aristocràtica manera de fer, no era en absolut un camí de facilitats. Tenien estàndards inaccessibles als homes normals... Un aristòcrata no podia dir mentides de cap de les maneres (excepte en l'amor i en la guerra)... El pes del lideratge queia damunt d'ells; havien de dirigir i de protegir els qui no tenien privilegis. La noblesa de naixement havia de ser refermada amb la noblesa en el comportament.»**

Molt teòric, em direu. Molt difícil d'assolir, pensareu. Sí, jo també ho penso. Molt sovint em demano si aquesta dificultat és deguda a la manca de civilització, és a dir, al fet que ens creiem civilitzats quan encara hem de corregir un munt d'errades per arribar a ser-ho del tot. La Sistemàtica de les Ciències Naturals cataloga els humans d'éssers racionals. Malauradament, em temo que són pocs, comparativament, els individus d'aquesta espècie que puguin haver assolit aquella racionalitat. La mateixa autora, analitzant la manera com Plató veia els habitants d'Atenes, opinava:

*«Civilització, una paraula de la qual se n'ha abusat massa, se suporta en gran manera lluny de l'electricitat i dels telèfons. És una qüestió d'imponderables, del plaer en les coses de la ment, de l'amor a la bellesa, de l'honor, la gràcia, la cortesia, el sentiment subtil. Allà on els imponderables són les coses més importants, allà hi ha l'alçada de la civilització, i si, al mateix temps, el poder per actuar resta sense veure's afectat, llavors la vida humana ha arribat a un nivell rarament assolit i molt rarament sobrepassat. Pocs són els individus capaços d'aconseguir-ho; més estranys, possiblement, són els períodes de la història que han produït aquest tipus d'homes en tal quantitat com per deixar petjada de la seva època.»**

Suposo que deuen existir o han existit comunitats d'humans capaces de conviure en harmonia i pau. Algunes, potser, sense necessitat de tanta lletra ni tanta llei, sense haver d'imposar sistemes de control als seus individus, per manca d'avarícia i de cobdícia. Amb facilitat per al respecte als altres i al que és propi de la comunitat. Nosaltres necessitem sistemes de supervisió dels qui supervisen el que fa la resta. I, malauradament, la supervisió falla i el sistema perd eficàcia global, donant poder als qui més poder tenen en perjudici de la comunitat. Res, Tia, que no conegueu prou bé i de primera mà.

Per cert, suposo que seguiu passejant la vostra cussa, la Democràcia, lligada i amb morrió, no? Feu-li una acaronada de part meva.

Molts records, fins aviat!

* Edith Hamilton, *The Greek Way to Western Civilization*. W.W. Norton & Co. Nova York, 1930.

35. A reveure, Tia Europa

Benvolguda Tia:

Ara que està contrastada la Vostra degeneració cognitiva, és a dir, allò que vulgarment en diem perdre el nord, us envio aquesta darrera carta sense ànim que arribeu a llegir-la.

Ja sé que fa temps que no ens havíem tornat a escriure, però les darreres informacions em fan reflexionar en el distanciament epistolar que hem mantingut darrerament. Ara entro en un procés de dol: estimo la persona per la relació que tenim o que hem tingut, m'interessa la persona pel seu coneixement i la respecte pels seus fets. La pèrdua total de coneixement d'una persona implica, segons jo entenc, el seu defalliment definitiu, malgrat algunes de les seves constants vitals segueixin funcionant. Mantindré el respecte que vull mantenir-vos, però serà des d'una altra percepció. No obstant, tot plegat em fa adonar-me que, amb les converses que teníem i en les quals jo us cercava les pessigolles, Vós no tan sols aguantàveu les meves impertinències sinó que, a més, posàveu a prova els valors pels quals tant heu lluitat al llarg de la Vostra vida i que ara semblen esfumar-se de cop i volta. Entenc, però, que algunes de les decisions preses al llarg d'aquests darrers anys poden estar condicionades per l'acció directa de la malaltia que, amb tota seguretat, s'anava posant dins Vostre sense aparenances visibles.

Ara comprenc que és més important la informació que m'havíeu explicat de quan éreu jove que la que vaig acabar vivint quan ja éreu gran i que tant havíem discutit. No era amb Vós, que discutia, sinó amb la malaltia. N'hem parlat en algunes de les cartes que ens hem creuat aquests darrers anys; jo pensava que Vós n'éreu part responsable, dels canvis, però ara entenc que no, que no era així.

Recordo algunes de les preguntes que em feieu quan jo era més jove, per tal d'obrir-me els ulls. Llavors, jo pensava que m'ho demanàveu per conèixer les meves idees, però ara ja sé que no us importaven les meves respostes, sinó que em quedessin clares les preguntes. En acabar les nostres xerrades, jo mirava de prendre notes tot d'una, pensant que les perdria si, algun dia, el cervell em feia una mala jugada. Algunes de les que més em van fer reflexionar van ser:

Un país està dividit per la independència d'una part del territori, o bé ho està per què hi ha dues maneres de veure la realitat del propi país?

Un país és el territori geogràfic o ho són els seus ciutadans?

Aquesta em va agradar molt: què és més important, la riquesa de recursos del territori o els recursos dels ciutadans per a la generació de riquesa?

Què interessa més als governants, tenir poder per a l'obtenció de riquesa o generar riquesa amb la que obtindran poder?

I una perspectiva contrària: què interessa més als ciutadans, que el govern gestioni la riquesa o que gestioni els drets i obligacions dels ciutadans?

Justifica la violència contra els propis ciutadans la defensa sense límits dels interessos anomenats generals? Jo no sabia que *interessos generals* era un eufemisme per designar allò que els poderosos volen defensar fent veure que pertany a tots, quan només se n'aprofiten ells.

Seguint amb els *interessos suposadament generals*, vàreu formular una pregunta que ara entenc molt millor: *si la Constitució d'un estat té articles per desenvolupar, a qui interessa que aquests articles no s'hagin desenvolupat encara?* Em vàreu citar exemples com els d'una llei electoral que beneficia sempre als mateixos partits forts, una llei de finançament dels partits polítics, la llei que estableix de manera intocable la separació real dels poders (judicial, etc.) o, en el cas que hi hagi dues cambres, la utilitat real de la cambra alta, que no sigui un instrument al servei de... *de qui? Qui té la majoria que la controla, sinó els partits dominants?*

Aquestes preguntes tampoc no les vaig arribar a entendre fins que vaig veure protestes i manifestacions de ciutadans que reclamaven drets concrets: *justifica una acció pacífica la defensa dels interessos d'una part de la comunitat? Quina part d'una comunitat és suficient per tal de decidir canviar els interessos de la globalitat?*

Es pot obligar un ciutadà a tenir sentiment de pertinença al seu país o bé aquest sentiment d'estima nacional es inherent a (o bé exclòs de) la pròpia condició humana? Com no sabia de què em parlàveu exactament, em vàreu explicar la resposta a les dues opcions, i em va quedar bastant clara la Vostra posició.

Ara, Tia, tot va tan ràpid que a la gent ja no li interessien les preguntes, sinó donar respostes, compartir opinions sense temps a raonar allò que ens diuen els altres. A més, el valor del temps cotitza en borsa i ens empeny a tots a un carrer del qual és difícil veure'n la sortida. Tothom té dret a tenir raó, difícilment ens adonem de les mentides que ens arriben i, si són mentides que ens resulten beneficioses, doncs ja està, les incorporem al nostre imaginari particular com si fossin veritats absolutes i com a tals les defensem.

Com us enyoro, Tia, i com enyorarem les Vostres intel·ligents reflexions i constructius objectius. Amb molta sort, d'elles només quedaran paraules, records que seran engolits per les hemeroteques tan plenes d'informacions contradictòries i falses que les Vostres cauran en l'oblit.

Em queda clar, ara, que de les nostres converses recents, quan jo us punyia més, Vós volíeu això exactament, fer-me obrir els ulls, despertar-me les inquietuds i el pensament lliure, que no fos lligat i depenent d'una ideologia. Em diguéreu: *el respecte a l'altre no es fonamenta en combregar amb la seva opinió com a vàlida, sinó en acceptar-ne la possible validesa tant si era propera a la del propi pensament com si era completament oposada, i discutir-ne les diferències de manera educada, raonada, pacífica i lliure.*

Vós ja vèieu el que us queia al damunt i vàreu aguantar estoicament les meves crítiques. M'acomiado de Vós demanant-vos disculpes si mai vaig arribar a ser ofensiu, encara que, des de l'edat que em toca viure i amb exemples com el que Vós em vàreu donar, comprenc que hem de deixar que els joves avancin i s'equivoquin, que observin i tornin enrere, i que siguem respectuosos amb ells encara que, de vegades, ells no ho siguin gaire. Però educant-los, és a dir, donant-los eines, mostrant-los possibles camins sense acotar les seves passes ni la direcció que han de prendre. Els hem de deixar accedir al coneixement per tal que el futur sigui sempre seu.

Estimada Tia, desitjo sincerament que no patiu amb aquesta malaltia, farem el possible per tal que no tingueu cap mena de dolor. Aquí acaba la nostra correspondència, a partir d'ara aniré a visitar-vos més sovint.

Moltes gràcies per tot el que heu fet per mi; que tingueu un bon descans.

Nota final

Vaig escriure les Cartes a Tia Europa entre novembre de 2013 i novembre de 2014, tret de la darrera, que és d'octubre de 2017. Vull agrair als membres de l'Associació Cultural Cap Vermell que em permetessin publicar-hi aquests i altres articles a la seva revista. Les cartes incloses en aquest recull són totes les que vaig concloure, encara que algunes d'elles no es van arribar a publicar per errada meva. Unes poques van quedar incomplertes. El motiu pel qual vaig acabar d'escriure aquestes cartes al novembre de 2014 podria estar relacionat amb uns fets que van succeir en el si de la meua família i que em van reclamar tota l'atenció.

La darrera carta, d'octubre de 2017, vol reflectir el meu rebuig més absolut al comportament d'unes institucions que, finalment, han demostrat que determinats interessos estan per damunt dels drets més fonamentals dels ciutadans. El seu posicionament corrobora, al meu parer, allò que he volgut denunciar en algunes cartes anteriors.

Ara, els moments que vivim generen gran quantitat d'hipòtesis. Tant els mitjans de comunicació com les xarxes socials estan aportant opinions de tota mena i, fins i tot, construeixen un ambient de confusió gens positiu, al contrari. Els ciutadans no sabem si la situació entre Catalunya i Espanya està tutelada per les institucions europees o per qui, mentre el govern espanyol es dedica a fer ofrenes al Sr. Juncker (premi Princesa d'Astúries i Doctor Honoris Causa per la Universitat de Salamanca), i a d'altres; o bé es juga tot a una carta d'unes eleccions a les quals s'ha de concórrer amb uns paràmetres delimitats.

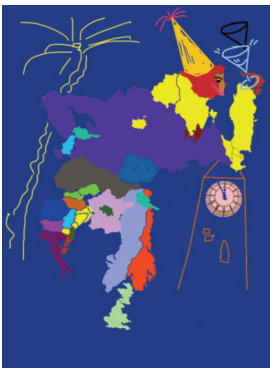
Mentre tot això succeeix, molts ciutadans de l'estat espanyol no prenen consciència que allò que alguns anomenen el *problema catalán* podria ser només una consistent cortina de fum que encobriria unes actuacions potencialment perverses contra la democràcia; d'altra banda, ciutadans europeus ho veuen com una acció del poble català alçat de manera feixista, la qual cosa tampoc no afavoreix gens la resposta solidària reclamada a l'exterior, malgrat que el comportament de la ciutadania ha estat totalment pacífica i explícitament oposada a qualsevol semblança d'aquesta índole.

No sé com acabarà tot plegat; com va començar, uns ho expliquen d'una manera i d'altres ho fan a la seva, però hi ha uns fets contrastables per qui vulgui fer ús de les hemeroteques amb ganes d'entendre alguna cosa més.

Aquestes opinions són meves i intransferibles, però m'agrada compartir-les i sentir els punts de vista alternatius, de manera respectuosa i pacífica. Per què, què seria una democràcia on una majoria de ciutadans no pogués ni tan sols apropar-se a modificar una llei per què la mateixa llei pren un rang superior a la voluntat dels ciutadans?

Biel Mir

Novembre de 2017

CAP VERNELL